

UKWELI ULIOPOTEA

الحقيقة الضائعة
رحلتى نحو مذ هب اهل البيت

Msafara Wangu Kuwaelekea Ahlul Bayt

Sehemu ya Tatu

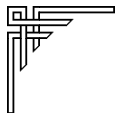
Waliopotosha Ukweli

Kimeandikwa na:

Shaikh Mu'tasim Sayyid Ahmad

Kimetarjumiwa na:

Shaikh Harun Pingili

ترجمة

الحقيقة الضائعة

"رحلتي نحو مذهب آل البيت (ع)"

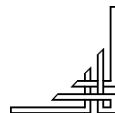
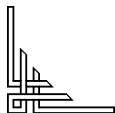
(القسم الثالث)

تأليف

الكاتب السوداني

الشيخ معتصم سيد أحمد

من اللغة العربية إلى اللغة السواحلية

©Haki ya kunakili imehifadhiwa na:

AL-ITRAH FOUNDATION

ISBN: 978 - 9987 - 512 - 69 - 0

Kimeandikwa na Mwandishi wa Kisudani:

Shaikh Mu'tasim Sayyid Ahmad

Kimetarjumiwa na:

Shaikh Harun Pingili

Kimehaririwa na:

Hemedi Lubumba Selemani

Kimepangwa katika Kompyuta na:

Hajat Pili Rajab

Toleo la kwanza: Juni, 2010

Nakala: 1000

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation

S.L.P. 19701 Dar es Salaam, Tanzania

Simu: +255 22 2110640

Simu/Nukushi: +255 22 2127555

Barua Pepe: alitrah@raha.com

Tovuti: www.alitrah.org

Katika mtandao: www.alitrah.info

Kwa kushirikiana na:

Orison Charitable Trust

P.O.Box - 704

Harrow HAZ 7BB

UK

Yaliyomo

Mlango wa Saba

Utatu na kupotosha ukweli.....	2
Kauli za wanazuoni kumhusu saifu bin Umar.....	8
Mlango wao katika kubadilisha ukweli.....	34

NENO LA MCHAPISHAJI

Kitabu kilichoko mikononi mwako ni tarjuma ya kitabu cha Kiarabu kiiwacho *al-Haqiqatu 'dh-Dha'i'ah* kilichoandikwa na Sheikh Mu'tasim Sayyid Ahmad. Sisi tumekiita, *Ukweli Uliopotea*. Kwa vile kitabu hiki ni kikubwa, sisi tumekigawa katika juzuu tano ili kiwe chepesi kusomwa na wasomaji wetu wa Kiswahili. Hiki ulichonacho mkononi mwako ni juzuu ya tatu.

Kitabu hiki ni utafiti uliofanywa na mwanachuoni huyo wa Kiislamu kuhusu madhehebu za Kiislamu. Utafiti wake huu ulihusisha pia mahojiano na mijadala baina yake na na masheikh wa Kiwahabi na maustadh wake katika chuo alikosoma.

Kama kawaida katika utafiti wake, ametumia sana vitabu vya historia ya Kiislamu na vya hadithi vilivyoondikwa na wanavyuoni wa Sunni na Shia, kisha akahitimisha kwa Qur'ani Tukufu na Sunna. Baadhi ya vitabu hivyo ameviorodhesha ndani ya kitabu hiki ili msomaji aweze kuvirejelea. Lakini bahati mbaya sana mengi ya matoleo mapya ya vitabu hivyo yamefanyiwa mabadiliko na baadhi ya sehemu kuondolewa, hususan zile zinazounga mkono madai ya Shia. Ufuatao hapa chini ni mfano mdogo tu wa yanayofanywa katika vitabu hivyo:

Katika ukurasa wa 301 wa juzuu ya 3 ya *Tafsir al-Kashshaaf* iliyokusanywa chini ya maelekezo ya Sheikh Mustafa al-Halabi (toleo la pili, 1319 A.H. liliochapishwa na Main Government Printing House ya Amiriah Bulaq ya Misri), beti zinazojitokeza ambazo kwazo Jarallah Zamakhshari, mfasiri wa *al-Kashshaaf*, alitangaza wazi imani yake katika uhalali wa Ushia. Lakini katika toleo la mwaka wa 1373 A.H. kutoka Printing House Istiqamah bi 'l-Qahara, shairi lililotajwa halionekani tena.

Marehemu Allamah Sayyid Saeed Akhtar Rizvi katika kitabu chake kikitwacho, *Uimamu*, ukurasa wa 37, anaandika kushangazwa kwake kutokana na maneno yaliyoondolewa katika kitabu cha *at-Tarikhat-Tabari*, chapa ya Leiden (ya mwaka 1879 Miladia). Chapa hii ya Leiden imeyanakili maneno ya Mtukufu Mtume (s.a.w.w) aliyoyatumia wakati wa karamu mashuhuri ya ndugu wa karibu aliyoitayarisha ambapo katika khutba yake alisema: “Enyi watu wangu! Huyu Ali ni ndugu yangu, Wasii wangu na Khalifa wangu miongoni mwenu; msikilizeni na mtiini.” Lakini katika chapa ya Misri ya mwaka 1963, (chapa inayodaiwa kuwa imechekiwa na ile ya Leiden) maneno haya muhimu: “Wasii wangu na Khalifa wangu” yamebadilishwa na kuandikwa “kadha wa kadha” na kusomeka hivi: “Huyu Ali ni ndugu yangu na kadha wa kadha.” Huu ni msiba mkubwa.

Huu ni mchezo umefanywa na unaendelea kufanywa mpaka leo. Na lengo ni kuficha ukweli. Lakini hata hivyo, ‘ukweli siku zote unaelea’; matoleo ya zamani yapo mengi na yamehifadhiwa kwenye maktaba zetu.

Ni muhimu kufikia kila aina ya maoni katika kujaribu kuamua ukweli. Uislamu kimsingi uko dhidi ya kufuata kibubusa. Utafiti huu umefanywa ili kuwaelemisha Waislamu kwa ujumla juu ya madhehebu za Kiislamu ili kujenga maoni yao kuhusu mtazamo mzuri wa mtu mwenyewe, na ni muhimu mtu kuelewa hoja za wale ambao hakubaliani nao. Inawezekana kusemwa kwamba wale ambao hawaelewi kabisa mtazamo wa maoni tofauti, hawaelewi kwa ukamilifu (mtazamo) wa kwao wenyewe.

Tumekiona kitabu hiki ni chenye manufaa sana, hususan wakati huu wa maendeleo makubwa ya elimu katika nyanja zote, ambapo uwongo, ngano za kale na upotoshaji wa historia ni mambo ambayo hayana nafasi tena katika akili za watu.

Kutokana na ukweli huo, taasisi yetu ya Al-Itrah Foundation imeamua kukichapisha kitabu hiki kwa lugha ya Kiswahili kwa madhumuni yake yaleyale ya kuwahudumia Waislamu, hususan wazungumzaji wa

Kiswahili.

Tunamshukuru ndugu yetu, Sheikh Harun Pingili kwa kukubali jukumu hili la kukitarjumi kitabu hiki. Vilevile tunawashukuru wale wote walioshiriki kwa njia moja au nyingine hadi kufanikisha kuchapishwa kwake.

Mchapishaji:

Al-Itrah Foundation

S. L. P. 19701

Dar-es-Salaam, Tanzania.

HADIYA

Kwa aliyezaliwa kwenye ngome ya umaasumu na uchamungu, na mashukio ya wahyi na uongofu, na mrithishwa wa fadhila tukufu na ukarimu.

Imwende mwanamke mwema, na mpambanaji mtoa nasaha, aliye huru mkataaji, na ni muujiza Muhammadiyah, na ni hazina Haydaria, na ni amana Fatmiah.

Imwende aliyekuwa mtii wa Mwenyezi Mungu, katika hali ya siri na ya wazi, na aliyetoa changamoto kwa msimamo wake dhidi ya wanafiki na wafitini.

Imwende aliyewatia hofu masultani wakorofi kwa msimamo wake thabiti, na alizishangaza akili kwa umadhubuti wa moyo wake, na alifanana na baba yake Ali kwa ushujaa wake, na alishabihiana na mama yake Zahra'a kwa utukufu wake na balagha yake.

Imwende aliyenasibika na ukoo wa kinabii na uimamu, aliyetunukiwa shani ya cheo, utukufu na karama.

Imwende shujaa wa Karbalaa bibi wa kibani Hashim.

Sayyidatiy wa Maulatiy Zaynab (a.s.).

الله أكبر
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

MLANGO WA SABA

UTATU NA KUPOTOSHA UKWELI

KWANZA: WANAHISTORIA

Mchango wa wanahistoria katika kuuhamasisha umma:

Kwa kweli umma zinazoendelea ni zile zipatazo faida na mazingatio ya kihistoria, na kutwaa kilele cha uzoefu wakati wake uliopo, baada ya kuielewa mienendo ya kihistoria na kanuni zake ambazo zinauongoza umma kuelekea maendeleo na kuongeza maarifa ya sababu za kusambaratika umma na kurudi nyuma kwao. Mwenyezi Mungu hajaifanya kanuni hii kuwa mahsusi kwa umma maalumu mbali na mwingine, bali ni mwenendo mmoja haubadiliki: **“Lakini hutapata mabadiliko katika kawaida ya Mwenyezi Mungu, wala hutakuta mageuko katika kawaida ya Mwenyezi Mungu.”** (*Sura Faatir: 43*). Hivyo basi maisha yapo katika mtindo mmoja, nao ni mapambano daima kati ya haki na batili, na matukio yote yanayoendelea katika historia ya uwanadamu hayatoki nje ya kuwa ni sehemu au upande fulani wa makabiliano kati ya haki na batili. Kwa uelewa huu tunaweza kuzama mbizi katika historia na kuifanya iwe hai, iweze kwenda sawa na maisha yetu ya kila siku.

Na tunaweza kutambua kwa undani kwa kadiri iwezekanavyo katika hali hii ya mtikisiko wa kihistoria wa umma wetu wa kiislamu, mgawanyiko mkali na mbaya sana wa kimadhehebu. Kwa ajili hiyo hapana budi tuivuke ile hali ya taathira zetu za kinafsi na mshikilio wetu wa kimhemko na hatimaye tuzifanye madhubuti kawaida zetu na uelewa wetu wa Qur’ani ili

tuwe na uwezo wetu wenyewe hasa wa kuchambua na kuyazingatia matukio kuanzia juu mpaka kiini chake, ili tuufikie mtazamo wa wazi na wa ukweli badala ya mtazamo wenye makosa na wenye tash'wishi. Hivyo basi natuanze kana kwamba Qur'ani imeteremka kwetu upya. Natuisome historia kutoka kwenye wahyi wa kauli yake (s.w.t.):

﴿ أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا
وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴾

“Je, hawatembe katika nchi na kuona jinsi ulivyokuwa mwisho wa wale waliokuwa kabla yao? Walikuwa wenye nguvu zaidi kuliko hawa, na wakiilima ardhi na kuistawisha zaidi kuliko hawa walivyoistawisha, na Mitume wao waliwafikia kwa miujiza waziwazi, basi hakuwa Mwenyezi Mungu ni Mwenye kuwadhulumu, lakini walikuwa wao wenyewe wakijidhulumu.” (Sura Ruum: 9).

Ni kinyume kabisa, utaukuta umma ulioganda kifikra unashindwa kuifahamu historia na kanuni zake na uzoefu wake, kwa hiyo unakosa uoni na uelewa ambao ungeufanya uweze kuyaelewa yote ya wakati uliopo na kwenda kuelekea wakati ujao.

Tawala na upotoshaji wa historia:

Hivyo basi swali lolote au kanusho katika kuitafiti historia kwa kisingizio cha kutochochea mizozo ya kale, au kisingizio chochote kingine kile halina nafasi, na ikiwa litajulisha kitu litakuwa linajulisha ujinga wa mwenye kudai hivyo. Na ukweli ni kuwa: Ikiwa kuna mizozo ni kwa sababu ya yaliyotokea katika historia miongoni mwa uzushi na upotoshaji, kama si hivyo kwa kweli historia ikiwa ni historia kama ilivyo, huwa ni kioo safi

kinachoakisi yaliyopita kwa ajili ya yaliyopo bila ya hadaa wala kufunika. Lakini historia ilipoangukia mikononi mwa siasa zilizopotoka ndipo ikayumba sura yake na kubadilika umbo lake. Kutokana na hali hiyo, rai zikawa nyingi na madhehebu yakahitilafiana, kama si hivyo, lau historia ingekuwa salama upotoshaji ungefichuka na batili ingetambuliwa.

Na ambalo umma wa kiislamu unaumia nalo hii leo ni: Mfarakano, mparaganyiko, na safu kutawanyika, na si jambo lingine ila ni matokeo ya kimaumbile ya upotovu uliotokea katika historia, ikiwa ni matokeo ya wanahistoria kufunika na kuuficha kwao ukweli, hivyo basi wao ni sehemu isiyotengeka ya njama zilizoilenga kambi ya Ahlul-Bayt kwa ajili ya maslahi ya kisiasa. Zimefanya kazi njama hizi katika nyanja na maeneo mengi ili kutengeneza wimbi lingine lenye mandhari ya kiislamu ili kuukabili uislamu wa kweli na wa asili.

Na kwa sababu historia ni shahidi aliye bayana hunakili kila alionalo, kwa hiyo hapana budi njama hizi zimnyamazishe au kumpofusha ili asimfedheheshe na kufichua hila zake. Kutokana na hali hii historia imeshikwa na siasa inayotawala, inazunguka nayo kule izungukako. Kwa hiyo wanahistoria wamekuwa chini ya vitisho au vishawishi vya masultani, kalamu zinatetemeka mkononi mwao ili kuufunika ukweli. Kwa kweli siasa ambayo ilikuwa ikifuatwa na wimbi la Bani Umayya na baada yao Bani Abbas ilikuwa tokea mwanzo inalenga kuwaharibia sifa Ahlul-Bayt (a.s.), kwani kule kujionyesha tu kuwa wanampenda Ali bin Abu Talib na Ahlul-Bayt wake (a.s.) kulikuwa ni mdhamini wa kubomoa nyumba na kukata riziki za watu wa namna hiyo. Ilifikia mpaka Muawiya aliwafuatilia Shia wa Ali akisema: “Waueni hao – kwa kisingizio cha – shubha na dhana,” mpaka ikawa kuzitaja fadhila zao ni kosa la jinai lisilosameheka. Na ili kujua misiba waliyokumbana nayo Maimamu wa Ahlul-Bayt na Shia wao katika historia, rejea kitabu: *Maqatalut-Talibiyna* cha Abul-Faraji al-Asfahaniy.

Wana nini wanahistoria, je yawezekana kwao katika hali ngumu kama ile

kusajili sifa njema na fadhila za Ahlul-Bayt na kutaja sera zao zenye manukato?!

Hali ni kama hii umma umeendelea kurithishana ukweli uliopotoshwa kizazi baada ya kizazi, na hali ilikwenda mbali zaidi ya hapo, pale walipokuwa wanavyuoni waliokuja baadaye wanawatakasa waliotangulia na kunakili kutoka kwao bila ya kuzingatia wala kufikiria. Kutokana na hali hiyo uadui dhidi ya Ahlul-Bayt na Shia wao mizizi yake iliimarika na hatimaye kuenea kwa hali ya ujinga na mghafala kwa wengine. Hivyo basi si jambo la kushangaza kwa Ibnu Kathir alipofikia kumtaja Ja'far bin Muhammad as-Swadiq (a.s.) katika matukio ya mwaka 148 A.H. hakusema kitu zaidi ya kauli yake: "Na katika mwaka huo alifariki dunia Ja'far bin Muhammad as-Swadiq." Anataja kifo chake wala hakupendezewa kutaja chochote kuhusu maisha yake. Na shuhuda za kuwa wanahistoria wamebadilisha ni nyingi. Twatosheka na kutaja mifano miongoni mwayo:

Vipi waliandika historia ya Ushia?:

a)- Tabariy ameandika historia, naye ni mwanahistoria wa kwanza katika Uislamu, na walionakili kutoka kwake miongoni mwa wanahistoria kuwa, mwasisi wa Ushia ni Yahudi, jina lake Abdullah bin Saba'a, naye ni miongoni mwa watu wa Swan'aa. Ninakumbuka kwa mara ya kwanza nililisia jina hili kutoka kwa mmoja wa ndugu zetu wa karibu naye ni mfuasi wa Uwahabi, kwa hiyo alikuwa akisema: "Shia ni Mayahud, asili yao inarejea kwa Abdullah bin Saba'a Myahudi."

Na baada ya uchambuzi kuhusu jambo hili, nikawakuta wao wanapiga ngoma ile ile ya Ihsanu Ilahi Dhwahiri. Na mimi nikiwa naandika maneno haya, mbele yangu pana kitabu chake *as-Shia Wattashayu'u*, naye amenakili uwongo huu kutoka kwa Tabariy na wengine miongoni mwa wanahistoria. Na hapa tunanakili aliyoyanakili kutoka kwa Tabariy:

“Hakika amemtaja mwanahistoria wa mwanzo Tabariy kwa kauli yake: Abdullah bin Saba’a alikuwa Myahudi miongoni mwa watu wa San’aa, mama yake ni mtu mweusi aliyesilimu wakati wa Uthman, halafu alihama hama katika nchi za waislamu akifanya hila kuwapotosha. Alianzia Hijazi halafu Basra halafu Kufa halafu Sham, wala hakuweza alilokuwa analitaka kwa mmoja yoyote katika watu wa Sham, kwa hiyo walimtoa na alikuja Misri, akaishi kati yao akawaambia miongoni mwa aliyokuwa anayasema: ‘Ni ajabu kwa anayedai eti Isa atarejea na anadanganya kuwa Muhammadi atarejea, na kwa kweli Mwenyezi Mungu amesema:

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ﴾

“Kwa hakika yule aliyekulazimisha Qur’ani lazima atakarudisha mahala pa kurejea” (Sura Qasas: 85).

Kwa hiyo Muhammad ni mwenye haki ya kurejea kuliko Isa.’

“Alisema: Hilo likakubaliwa kwao kutoka kwake, na akawawekea *Rejea* wakaongelea kuhusu hilo. Halafu baada ya hivyo aliwaambia kuwa: ‘Walikuwa manabii elfu na kila nabii alikuwa na wasii na Ali alikuwa wasii wa Muhammad.’ Halafu akasema: ‘Muhammad ni hitimisho la manabii na Ali ni hitimisho la mawasii.’ Kisha baada ya hivyo akasema: ‘Nani dhalimu zaidi kuliko yule asiyejuzisha wasii wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na akaruka juu ya wasii wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na kuchukua jambo la umma.’ Halafu baada ya hivyo aliwaambia: ‘Kwa kweli Uthman aliuchukua ukhalifa bila ya haki na huyu hapa wasii wa Mtume wa Mwenyezi Mungu hivyo basi shime kwa ajili ya jambo hili watikiseni na anzeni kuwakebehi maamiiri wenu. Na dhahirisheni amri ya kuamrisha mema na kukataza maovu, kwa hilo mtawavuta watu, na waitieni kwenye jambo hili.’

“Aliwatawanya walinganiaji wake na aliwaandikia waliokwishafisidi katika nchi na walimwandikia, na walilingania kwa siri kulingana na rai

yao. Na walidhihirisha amri ya kuamrisha mema na kukataza maovu, na wakawa wanaziandikia nchi barua zenye aibu za maliwali wao, na ndugu zao wakawa wanawaandikia mfano wa hayo, na watu wa kila mji wanaandikiana wanayotenda na kila miongoni mwao huzisoma katika miji yao...nk.”

Hivi ndivyo wanavyoinasibisha itikadi ya Shia na historia yake kwa Abdullah bin Saba’a, na kwa ajili ya hayo wamejaalia kizuizi cha kisaikolojia kati ya watafiti na ukweli. Na kwa hayo wamekwenda mwendo wa wanahistoria bila ya utafiti wala uchambuzi wa kina. Hivyo tunamkuta mwandishi Ahmad Amin kwa mfano, katika kitabu chake *Fajrul-Islam* baada ya kunakili kisa cha Abdullah bin Saba’a, amekifanya kama Hadithi iliyokubalika. Anaikuta njia mbele yake imefunguka kuilenga tuhuma na uwongo dhidi ya Shia, anasema katika Uk. 269: “Wala Ghulatu wa Shia hawakutosheka na kiwango hiki kumhusu Ali, wala hawakukinai kuwa yeye ni mbora katika viumbe baada ya Nabii na kuwa yeye ni maasum, hivyo walimfanya Mungu, miongoni mwao kuna aliyesema: ‘Ndani ya Ali kuna sehemu ya kiungu, na imekuwa kitu kimoja na mwili wake kwa ajili hiyo alikuwa anajua ghaibu.’”

Halafu baada ya hivyo ananakili hekaya za Ibnu Saba’a na anachambua humo na kutoa tija akisema: “Kwa kweli ni kwamba ushia ulikuwa kimbilio ambalo anakimbilia humo kila mwenye kutaka kuharibu uislamu kwa ajili ya uadui au chuki, na kila atakaye kuingiza mafunzo ya baba zake toka kwenye uyahudi, ukristo, Zardoshtia na uhindu.” Naye anasema hilo kwa kukurupuka bila ya utafiti wala uchambuzi wa kina, bali ni kama mchanja kuni usiku, haelewi asemalo. Lakini lawama sio juu yake, kwani aliyokuja nayo ni tija ya upotovu wa historia na wanahistoria.

Ni kama hivi historia ilivyokuwa, na usaba’a ulikuwa nyenzo muhimu ya kuupotosha ukweli na kuupoteza umma. Na kwa kweli wanavyuoni wa kishia wamejitolea kwa ajili ya fikra hii ya Saba’a na wameifanyia utafiti kwa kujiweka mbali na hisia binafasi, na hatimaye wakafanya uchambuzi

wa kina, haikuwadhihirikia ila ni kuwa kisa hiki ni cha kutengenezwa. Allama Murtadha al-Askariy ameandika kitabu chenye Jalada mbili, ameziita *Abdullah bin Sabaa na ngano nyinginezo*,¹ katika kitabu hicho amezifuatilia riwaya za Ibnu Sabaa katika kila rejea za historia. Uwanja haunitoshi kuzichambua dalili ambazo zitafichua ukweli wake, hivyo basi hapa natosheka na ishara:

Uzushi huu wote warejea kwa mpokezi mmoja tu naye ni Saifu bin Umar, naye ni mtunzi wa kitabu *Al-Futuhul-Kabiir War- Ridah* na *Al-Jamalu Wamasiyratu Aisha wa Ali* Na kutoka katika viwili hivi Tabariy amenakili katika historia yake akitawanya katika matukio ya miaka. Na Ibn Asakir na Dhahabiy katika kitabu chake cha historia kijulikanacho kwa jina la *Tarikhul-Kabiir*.

Kauli za wanazuoni kumhusu Saifu bin Umar:

- 1) Yahya bin Muiin (Amefariki mwaka 233 A.H.) amesema: “Dhaifu wa Hadithi, Falsu ni bora kuliko yeye.”
- 2) Abu Daudi (Amefariki mwaka 275 A.H.): “Si chochote ni mwongo.”
- 3) Nasaiy, mtunzi wa *Sahih An-Nasaiy* (Amefariki mwaka 303 A.H.): “Dhaifu na Hadithi kutoka kwake huachwa, si thabiti wala haaminiki.”
- 4) Na Ibnu Hatim (Amefariki mwaka 327 A.H.): “Ni mwenye kutupiliwa mbali Hadithi yake.”

¹ Kitabu hiki kwa sasa kinapatikana kwa lugha ya Kiswahili kwa jina hilohilo.

- 5) Ibnu Udiy (Amefariki mwaka 365): “Hueleza hadithi za kuzusha kutoka kwa walio thabiti, ametuhumiwa kwa uzandiki.” Na akasema: “Walisema alikuwa anaweka Hadithi za uzushi.”
- 6) Na Al-Hakim (Amefariki mwaka 405 A.H.) amesema: “Ni mwenye kuachwa, na ametuhumiwa kwa uzandiki.”
- 7) Na Ibnu Abdil-Bar (Amefariki mwaka 463 A.H.) amenakili kutoka kwa Ibnu Haban kuwa yeye amesema kumuhusu: “Seifu ni mwenye kuachwa, na tumeitaja Hadithi yake kwa ajili ya maarifa tu” Ibnu Abdil-Bar hakusema kitu juu ya Hadithi hii.
- 8) Na amesema al-Fayruz Abadiy, mwandishi wa kitabu *Tawalif*, na amemtaja na wengine na akasema kuwahu: “Ni madhaifu.”
- 9) Ibnu Hajar (Amefariki mwaka 852 A.H.) amesema baada ya kuileta Hadithi ambayo katika sanadi yake kuna jina la Saif: “Humo mna madhaifu wengi na ambaye ni dhaifu sana ni Saifu.”
- 10) Na amesema Swafiyud-Diyani (Amefariki mwaka 923 A.H.): “Wamesema kuwa ni dhaifu. Tirmidhiy alielezea riwaya inayomzungumzia, hatimaye akairudisha Hadithi. Na hii ni rai ya wanazuoni kumhusu Saifu bin Umar zama zote.”

Basi vipi kwa urahisi kiasi hiki wanahistoria wanaizingatia riwaya yake kuwa ni riwaya salama?! Na vipi watafiti wamezijingea rai zao juu yake. Na hii ni kuachia mbali ile hitilafu iliyojitokeza kuhusu jina lake. Hivi yeye ni Ibnu Saudaau?! Au Abdullah bin Saba’a. Na tofauti ambayo imejitokeza kuhusu kudhihiri kwake baina ya riwaya. Je alidhihiri wakati wa Uthman kama asemavyo Tabariy, au kama asemavyo Saad bin Abdillahi al-Ash’ariy ndani ya *al-Maqalatu Wal-Firaqu*: “Yeye alidhihiri katika siku za Ali au baada ya umauti wake!” Na kwa nini Uthman alimnyamazia, Uthmani mtu ambaye hakuwanyamazia hata maswahaba wakubwa mfano

wa Abu Dharr, Ammar na Ibnu Mas'ud?!

Bali kwa kweli hiyo ni duru miongoni mwa mlolongo wa uwekwaji wa Hadithi dhidi ya Shia, kama alivyosema Twaha Husein: "Ibnu Saba'a ni mtu aliyehodhiwa na mahasimu wa Shia dhidi ya Shia wala hana uwepo wa nje." Na jaribio hili linalenga kuzieleza vibaya itikadi za Shia ambazo zinachimbuka kutoka katika Qur'ani na Sunnah, mfano wa Usia na Umaasumu. Maadui zao hawakupata dosari kuzikebehi itikadi hizi ila kwa njia ya kuziambatanishia itikadi hizi na mzizi wa kiyahudi, bingwa wake ni mtu wa kuwazika tu, jina lake ni Abdullah bin Saba'a, hivyo huvurumishwa lawama za hayo juu yake na juu ya wale waliochukua itikadi hizo kutoka kwake.

Hii ni kuachia mbali kule kuirekebisha sura ya maswahaba kwa kuwafanya adilifu, na kuwatakaswa kwa kuwaepushia lawama na manung'uniko, kwa yaliyojiri baina yao miongoni mwa mifarakano na tofauti zilizoishia kuuliwa Uthman, na vita vya Jamal, ambavyo vyazingatiwa kuwa ni huzuni kubwa baada ya maafa ya Saqifa, kwani katika tukio la Jamal wametolewa mhanga maelfu ya Swahaba.

Na kisa hiki cha kubuni cha Ibn Saba'a si lolote ila ni kufunika matukio ya zama yenye shida. Wakaliweka jukumu la yaliyotokea juu ya shakhsiya hii ya kuwazika tu na kuyasitiri yaliyojiri. Kama si hivyo Swahaba wenyewe ndio wanaowajibika na yaliyotokea, kama vile mpasuko wa umma na kufarikiana kwao kimadhehebu na itikadi zilizo katika mtawanyiko.

Lakini hilo liko mbali! Hatari inayomkabili mbunifu haizuiliki kwa kujificha kichwa chake kwenye mchanga! Hivyo kwa kweli wameleta udhuru mbaya mno kuliko dhambi husika. Vipi itafaa ingizo kama hili liweze kucheza mchezo kama huu, kiasi cha kuibadilisha historia ya kiislamu kiitikadi, hali Swahaba wakiwa mashahidi juu ya hilo?!

Mfano mwingine:

Kuna mtindo wa kufuta kabisa fadhila za Ali (a.s.) na za Ahlul-Bayt wake kwa sura ya makusudi kutoka katika vitabu vya historia. Huyu hapa Ibnu Hisham mnakili wa Sera ya Ibnu Is'haqa, anasema kwenye utangulizi wa kitabu chake: “Na ni mwenye kuacha baadhi ya aliyoyasema Ibnu Is'haqah ndani ya kitabu hiki.....na vitu ambavyo kuvisimulia kunaumiza, na baadhi huwachukiza watu kuvitaja...”

Kwa hilo akifanya utangulizi ili afikie kuuficha ukweli na kuizika haki, na miongoni mwa vitu ambavyo watu huchukizwa vinapotajwa ni: Wito wa Mtume kumwita Abdul-Muttalib pindi Mwenyezi Mungu alipomwamuru kuwaonya jamaa wa karibu. Mwenyezi Mungu (s.w.t.) alipomwambia: **“Waonye jamaa zako wa karibu.”** Tabariy amekieleza kisa hiki kwa sanadi yake, amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w): “Yupi kati yenu atanisaidia jambo hili ili awe ndugu yangu na wasii wangu na khalifa wangu katika ninyi?!” Ile kaumu ya watu wote ikalinyamazia hilo. Ali (a.s.) akasema: ‘Ewe Nabii wa Mwenyezi Mungu mimi nitakuwa waziri wako...’ Mtume akasema: “Kwa hakika huyu ni ndugu yangu na wasii wangu na khalifa wangu katika ninyi, hivyo basi msikilizeni na mumtii.” Alisema: “Wale kaumu ya watu walisimama hali wanacheka huku wanamwambia Abu Talib: ‘Amekuamuru umsikilize mwanao na umtii.’”²

Je riwaya hii ndio inayowachukiza watu kuisema? Au kwayo Hadith hukebehiwa?!

Kusikufurahishe Tabariy kulisema tukio hili, kwa kuwa haraka sana alirejea kinyume na usemi wake huu, kwani limeelezwa ndani ya tafsiri yake tukio hili kukiwa na aina ya kulifunika na kulipotosha katika maelezo yake: “Yupi kati yenu atanisaidia jambo hili ili awe ndugu yangu wa kadhaa wa kadhaa...” Halafu akasema: “Kwa hakika huyu ni ndugu

²Tabariy *Bitalkhiiswi* - Chapa ya kwanza Misri, Juz. 2, Uk. 216 – 217.

yangu wa kadhaa wa kadhaa, hivyo basi msikilizeni na mumtii.”³ Basi nini maana ya kadha wa kadha?!

Ama Ibnu Kathiir katika *Tarikh* yake alipolitaja tukio hili alifurahiwa na alilolifanya Tabariy ndani ya tafsiri yake, kwa hiyo alikwenda mwendo wake bila haya wala kuchunga amana ya taaluma, naye akasema: Kadha wa kadha...!⁴

Hebu angalia tukio hili moja ambalo linachukua fadhila miongoni mwa fadhila za Amirul-Mu’miniina na haki yake ya ukhalifa, halafu angalia jinsi wanahistoria walivyolifanya. Ibnu Hisham hakuweza kulifanyia hila hivyo alilifuta kabisa. Ama kuhusu Tabariy akifuatiwa na Ibnu Kathiir waliipotosha na kuiweka maana yake katika hali ya utata. Zingatieni.

Na mfano mwingine unakuja miongoni mwa mifano ya upotoshaji wa wanahistoria kuipotosha ukweli, hivyo kama ambavyo wao wanazificha fadhila za Ali (a.s.) na Ahlul-Bayt wake, kukabiliiana na hilo wanaficha kila linaloibisha na kutia dosari haki za Swahaba na khususan makhalifa. Na hili hapa kwako tukio hili ambalo linakusanya mitazamo yote miwili kati ya kuficha fadhila za Ali (a.s.) na kuficha fedheha za makhalifa:

Wanahistoria walificha na wa kwanza wao ni Tabariy, barua ambazo zilijiri kati ya Muhammad bin Abu Bakr – amabaye ni miongoni mwa Shia wa Amirul-Mu’miniina – na Muawiyyah bin Abu Sufiyani. Kwa sababu katika barua za pande mbili hizo kuna uthibitisho wa usia za Imam Ali (a.s.) na kuna ufichuaji wa mambo ya makhalifa. Hivyo basi Tabariy aliomba udhuru baada ya kuwa alikwishazitaja sanad za barua mbili, kwa kuwa humo mna lisiloweza kuvumiliwa na umma kulisikia. Halafu baada yake alikuja Ibn Athiir na alifanya alilofanya Tabariy, halafu alifuata nyayo zao Ibnu Kathiir aligusia barua ya Muhammad bin Abu Bakar, na aliifutulia

³ *Tafsirut-Tabariy*, chapa ya Buulaq, Juz.19, Uk. 72.

⁴ *Al-Bidaya Wan-Nihaya*, Juz. 3, Uk. 40.

mbali barua hiyo na akasema: “Ndani yake mna ugumu.” Na waliyoyafanya wanahistoria hawa watatu, ni aina mbaya sana ya kuficha ukweli, na hilo wazi kabisa linafichua kuwa hawakuwa na uaminifu wa kielimu.

Wanakusudia nini kwa kauli yao: “Kutovumilia kwa umma kusikia yaliyo kwenye barua za pande mbili hizo?” Je, hivi ni kwa sababu umma hawatobakia na imani yao kwa makhalifa baada ya kusikia yaliyomo katika barua za pande mbili?

Kwako wakuja muhtasari kutoka katika barua ya Muhammad bin Abu Bakr kumwendea Muawiyyah na jibu la wa mwisho kwake, kama ilivyo katika kitabu *Murujudhahbi* cha Mas’udiy:

“Kutoka kwa Muhammad bin Abu Bakr kumwendea mpotovu Muawiyyah bin Swakhar - halafu alimtaja Mtume (s.a.w.w) na sifa juu yake...- Na kutumwa kwake akiwa Mtume na mbashiri na mwonyaji. Hivyo akawa wa kwanza alieitikia na kurejea, kuamini, kusadiki na kujisalimisha, na kusilimu nduguye mtoto wa ammi yake Ali bin Abu Talib: Alimsadiki kwa ghaibu iliofichika na alijitoa kwa kila la upendo, na alimhami kwa nafsi yake kwa kila la kutisha, na alipigana kwa vita vyake na alibakia salama kwa salama yake... Hana kifani...alimfuata, hakuna anayekurubiana naye katika matendo yake. Na nimekuona unamdhalilisa... na wewe ni wewe. Na yeye ni yeye, ni mwenye nia ya kweli mno katika watu, na ni mwenye dhuria iliyo bora mno katika watu, na mwenye mke mbora katika watu ... Na wewe ni mlaaniwa mtoto wa aliyelaaniwa, ungali wewe na baba yako mnamtambia Mtume wa Mwenyezi Mungu upotovu, na mnafanya juhudi kuizima nuru ya Mwenyezi Mungu, kwa hilo mnakusanya kundi la watu na kutumia mali katika kundi hilo. Na mnakusanya makabila dhidi yake, baba yako amekufa akiwa katika juhudi hiyo, na kwa hilo umechukua nafasi yake...

“Halafu aliwataja wanusuru wa Ali na wafuasi wake na akasema: Wanaiona haki iko katika kumfuata yeye, na maisha ya mashaka yapo katika kwenda kinyume naye. Basi vipi ole wako! Unalingana naye au kujikurubisha nafsi yako na Ali, na yeye ni mrithi wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na ni wasii wake na ni baba wa mtoto wake: Mtu wa kwanza kumfuata, na mtu wa karibu mno naye, anamwambia siri yake, na anamjulisha mambo yake. Na wewe ni adui yake na mtoto wa adui yake. Basi starehe katika dunia yako na batili yako uwezavyo. Acha Ibnu Al-Aswi akusaidie katika upotovu wako. Kana kwamba muda wako umekwisha na vitimbi vyako vimedhoofika halafu itabainika nani atakayekuwa na mwisho wa hali ya juu. Na jua kuwa wewe unamfanyia vitimbi Mola Wako ambaye umekuwa na amani na vitimbi vyake, na umekatishwa tamaa na rehema Zake. Hivyo yeye yu akuangalia na wewe umeghurika mbali naye, na amani iwe pamoja na afuataye mwongozo.”⁵

Barua ya Muawiya kumjibu Muhammad bin Abu Bakri, kwa ufupi:

“Kutoka kwa Muawiya bin Swakhar, kumwendea aliyemdhahiki baba yake Muhammad bin Abu Bakr... (Anaiongelea barua ya Muhammad bin Abu Bakr anasema): Umemtaja humo mtoto wa Abu Talib, na kutangulia kwake na ukaribu wake kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na usaidizi wake kwake katika kila la kutisha na kuogofya, imekuwa hoja yako dhidi yangu, na kuniaibisha kwako mimi ni kwa ubora wa mtu mwingine si kwa ubora wako. Hivyo basi namuhimidi Mwenyezi Mungu aliyepusha ubora huu mbali na wewe na ameujaalia kwa mtu mwingine si wewe.

“Kwa kweli tulikuwa na baba yako akiwa kati yetu, tunazijua fadhila za mtoto wa Abu Talib, na haki yake ya lazima juu yetu inakubalika kwetu, basi Mwenyezi Mungu alipomchagua Nabii wake juu yake iwe rehema na

⁵ *Murujud-Dhahab* cha Al-Mas’udiy Jalada ya 3, Uk. 20, iliyohakikiwa na Muhammad Muhiyudiyin, chapa ya Darul-Maarifah. Beirut.

amani yaliyo Kwake (s.w.t.) na akamkamilishia aliyomuahidi, na kuipa ushindi daawa yake na kuing'arisha hoja yake, na Mwenyezi Mungu akamchukua kwake (s.a.w.w), baba yako na Faruqu wake walikuwa ni wa kwanza kuipora haki yake, na alihalifu amri yake, na kwenye hilo walikubaliana (Abu Bakr na Umar) kwa makubaliano mazuri. Halafu wao wawili (Abu Bakr na Umar) walimwita Ali achukuwe kiapo cha utii, laki-ni alikawia, na hakuwasikiliza. Hapo walimkusudia kusudio baya na wali-taka dhidi yake jambo kubwa.

“Halafu yeye aliwapa kiapo cha utii na kuwakabidhi, na walibaki hawamshirikishi kwenye mambo yao wala hawamwambii siri yao mpaka Mwenyezi Mungu alipowachukua. Baba yako aliandaa tandiko lake na alitengeneza mto kwa ajili ya ufalme wake. Ikiwa sisi tuliyonayo ni sahihi basi baba yako alihodhi na sisi ni washirika wake. Lau si aliyofanya baba yako hapo kabla tusingemuwendea kinyume mtoto wa Abu Talib, tunge-salimu amri kwake. Lakini tulimuona baba yako amemfanyia hivi kabla yetu tukachukua mfano wake. Hivyo basi mwaibishe baba yako upendavyo au acha hilo. *Wasalamu ala man anaba.*”⁶

Kwa hayo umejua siri iliyomzuia Tabariy na Ibnu Athiir na Ibnu Kathir kunakili habari hizi, kwa sababu zinafichua ukweli wa mieleka na tofauti zilizotokea baina ya waislamu kuhusiana na suala la ukhalifa, ambao ulikuwa ni haki ya Ali. Hivyo basi huyu Muawiyah anakiri hilo lakini yeye anatoa udhuru kuwa ukhalifa wake ni muendelezo wa ukhalifa wa Abu Bakr, na kwa hilo anamkejeli mtoto wake (Muhammad bin Abu Bakr) ili amnyamazishe kusema lolote kuhusu jambo hili.

Lakini lawama si juu yako ewe Muawiyyah, ikiwa Muhammad bin Abu Bakr hakulinyamazia na wala hakulisitiri jambo lako, Tabariy, Ibnu Athiir na Ibnu Kathiir wamelinyamazia. Na shuhuda za hilo ni nyingi, miongoni

⁶ *Murujud-Dhahab*, cha Al-Mas'udiy, Jalada ya 3, Uk. 21, iliyohakikiwa na Muhammad Muhiyudiyin, chapa ya Darul-Maarifah. Beirut.

mwazo ni upotoshaji wa wanahistoria kuzua na kupotosha ukweli, nafasi itatuwia ndefu kama tutazifuatilia kwa undani. Mwenye kufuatilia historia atayakuta hayo waziwazi. Na ni ajabu ilioje kuwa wanahistoria hawajisitiri kwa upotoshaji walioufanya! Kwani utaikuta ishara ya wazi juu ya waliyoyatenda. Kwa mfano yaliyomtokea Abu Dharr miongoni mwa udhalilishaji alioupata kutokana na kutendewa vibaya na Uthman, kutokana na hilo Tabariy anasema: “Kwa hakika imesemwa sababu za kumtoa kwake - nje ya mji wa Sham - mambo mengi, sikupenda kuyataja yaliyo mengi!” Kutokana na sura hii ya wazi inatufichukia kuwa Tabariy ameuficha ukweli.

PILI: WANAHADITHI

Ukisimama mbele ya njama zilizofumwa katika Hadithi, na kuubadili ukweli wake, utahisi kuwa nadharia ya Shia ni dharura, nayo ni: Hapana budi kuwepo na hakimu na Imamu maasumu anayezihifadhi sheria za Mwenyezi Mungu na kuimarisha nguzo zake. Ikiwa hatokuwa maasumu aliye msafi ataitiisha dini ili kutekeleza malengo yake na siasa yake na atazipotisha Hadithi kwa ajili ya maslahi yake binafsi. Hii ni endapo hatoipiga vita na kuzuia isiandikwe na isienezwe, kama ambavyo yamekupitia miongoni mwa mataendo ya makhalifa watatu – Abu Bakr, Umar na Uthman – ambao waliuzuia uelezwaji wa Hadithi na kuziunguza walizokuwa nazo waislamu na waliwatia mahabusu baadhi ya maswahaba huko Madina ili wasieneze Hadithi sehemu zingine za nchi. Imam Ali (a.s.) akasema kuhusu hilo: “Nimewajua mawalii kabla yangu wametenda matendo ambayo kwayo wamemkhalifu Mtume wa Mwenyezi Mungu makusudi kwa kufanya kinyume naye, wakitangua ahadi yake, wenye kubadilisha sunna yake...”

Na mimi sitouchukua muda huu ndani ya mlango huu, kuzungumzia hilo bali nitatosheka na ishara zilizopita. Ambalo nitajihushisha nalo hapa ni zama za kusajili Hadithi tu, zama ambazo zinazingatiwa na Ahlu Sunna kuwa ni zama dhahabu kwa ajili ya Hadithi, pamoja na kuishiria aliyoy-

afanya Muawiyah kama vile kuzua Hadithi na kuzificha fadhila za Ahlul-Bayt.

Hadithi katika zama za Muawiyah:

Tunaweza kuukunja muda wa Muawiyah kwa aliyoyanakili Madainu ndani ya kitabu *al-Ahdathu*, anasema: “Muawiyah aliandika nakala moja kwa magavana wake baada ya mwaka wa *al-Jamaa*⁷ kuwa: “Nimeiepusha dhima ya mwenye kueleza kitu kuhusu fadhila za Abu Turabi – yaani Imam Ali (a.s.) – na Ahlul-Bayt wake” hivyo wakasimama makhatibu katika kila wilaya, na juu ya kila mimbari wakimlaani Ali na kujiepusha naye, wakimshambulia yeye na Ahlul-Bayt wake. Na waliokuwa na mihani mkali sana wakati ule ni watu wa Kufa kwa kukithiri huko Shia wa Ali (a.s.), kwa hiyo akamfanya gavana wake kwao Ziyad bin Sumayyah, na mkoa wa Basra akauambatanisha na yeye, na alikuwa anawafuatilia Shia akiwa anawatambua kwa kuwa yeye alikuwa miongoni mwao katika siku za Ali (a.s.).

“Hivyo aliwaua kila mahali na aliwahofisha, na aliikata mikono na miguu na aliwatoboa macho na chuma kilichookwa na aliwatungika msalabani juu ya vigogo vya mitende, aliwafukuza na kuwafurusha kutoka Iraqi wala hakubakia mtu maarufu katika wao. Na Muawiyah aliwaandikia wafanyakazi wake kila mahali kuwa: Wasimruhusu yeyote miongoni mwa Shia wa Ali na Ahlul-Bayt wake kutoa ushahidi. Na aliwaandikia kuwa: Angalieni waliokuwa kabla yenu miongoni mwa Shia wa Uthman na wapenzi wake, na walio katika upendo naye na wanaoelezea fadhila zake na sifa zake njema, kuweni karibu na vikao vyao, wakaribieni na wakirimuni na niandikieni kila mtu anayeeleza miongoni mwao, jina lake jina la baba yake na la ukoo wake.

⁷ Nao ni mwaka ambao Muawiyah aliwakusanya wafuasi wake ambao ni mwaka wa 42 A.H. na akawapa jina kuwa wao ni Ahlu Sunnah Wal-Jamaa, kwa ajili hiyo umekuwa mashuhuri kuwa ni mwaka wa al-Jamaa .

“Na walifanya hivyo mpaka walikithirisha fadhila za Uthmani na sifa zake njema, kwa sababu ya chochote kitu Muawiyyah alichokuwa anawatumia kama vile nguo, zawadi, vipande vya ardhi, na anawatukuza katika waarabu miongoni mwao. Mambo hayo yakakithiri katika kila nchi, na watu walishindania madaraka na dunia, wala haji mtu mtakiwa katika watu gavana miongoni mwa magavana wa Muawiyyah, na aeleze riwaya kuhusu fadhila za Uthman au sifa njema ila jina lake litaandikwa na atasogezwa karibu na kumlipa mara mbili, walibaki katika hali hiyo kwa muda.”

Na Madainu anaongeza kauli: “Halafu aliwaandikia wafanyikazi wake kuwa Hadithi kumhusu Uthmani zimekuwa nyingi na zimevuma kila nchi na kila upande. Ikiwafikeni barua yangu hii walinganieni watu kwenye riwaya za fadhila za Swahaba na makhalifa wa mwanzo. Wala mtu yeyote katika waislamu asielezee habari yeyote kuhusu fadhila za Abu Turabi ila muniletee inayopingana na hiyo katika maswahaba. Kwa kuwa hilo lanipendeza sana mimi na latuliza mno jicho langu, na zipondeni hoja za Abu Turabi na Shia wake na wakazieni sifa nzuri za Uthman na fadhila zake dhidi yao.”

Halafu anaongezea kauli yake: “Hivyo basi watu walisomewa barua zake, habari nyingi zilielezwa kuhusu sifa njema za maswahaba za uzushi zisizokuwa na ukweli, watu walifanya juhudi kueleza riwaya zilizo katika mtiririko huu mpaka walinyanyua utajo wa sifa hizo juu ya mimbari, na waliwapa waalimu wa madarasa na wao waliwafudisha watoto wao na watwana wao mengi kama hayo, na walijifundisha kama wanavyojifundisha Qur’ani hata waliwafundisha mabinti zao na wanawake wao na watumishi wao na waliendelea katika hali hiyo kiasi Mwenyezi Mungu alichopenda.”

Na anaongeza: “Halafu aliwaandikia watendaji wake nakala kwa nchi zote: ‘Angalieni, mwenye kuthibiti dalili kuwa yu ampenda Ali na Ahlul-Bayt wake, mfuteni na kumtoa kweye daftari na ondoeni alichokuwa anapewa na riziki yake.’ Aliongezea juu ya hiyo nakala nyingine: ‘Yoyote

mtakayemtuhumu kuwa anawapenda watu hao muadhibuni adhabu ya mfano, bomoeni nyumba yake.’ Na haikuwa balaa mbaya na kali zaidi ya hiyo kama ile ya Iraqi, na hasa mji wa Kufa. Hali ilifikia mtu miongoni mwa Shia wa Ali (a.s.) anajiwa na mtu anayemwamini, anaingia nyumbani mwake na anamwambia siri yake, lakini anamwogopa hata mtumishi wake na mtumwa wake, hamhadithii jambo mpaka achukue kiapo kwake kizito, kuwa atawafichia siri yao hiyo.

“Hivyo zikajitokeza Hadithi nyingi za uzushi na uwongo ulioenea. Na kama hivyo walifanya wanazuoni, makadhi, na maliwali. Na watu waliokumbwa na balaa hilo sana ni wasomaji wa Qur’ani wenye kujionyesha na wanyonge wanaojionyesha kwa unyenyekevu na ibada, hivyo walikuwa wanatengeneza Hadithi ili wapate hadhi kwa maliwali wao na kuvipa hadhi vikao vyao, na wapate kwa ajili yake mali, eneo na majumba, mpaka habari hizo na Hadithi zilihamia mikononi mwa wanadini ambao hawahalalishi uwongo na uzushi na walizikubali na kuzieleza, hali wao wakidhania kuwa ni za kweli, lau wangejua kuwa ni za batili wasingezieleza wala kuzitumikisha kwenye dini yao.”⁸

Hivyo inakuwika wazi ukali wa njama iliyofumwa ili kuuficha ukweli, kwani ilifikia daraja walihalalisha kumzulia Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na yote haya yanarejea kwenye uadui mkali aliokuwa nao Muawiyah dhidi ya Ali na Shia wake, kwa ajili hiyo Muawiyah alikusanya uwezo wake wote ili asimame kumkabili Ali na Shia wake. Hivyo hatua ya kwanza ilikuwa kumuondolea Ali fadhila zote na sifa njema bali kumlani kwenye mimbari kwa muda wa miaka themanini.

⁷ Nao ni mwaka ambao Muawiyah aliwakusanya wafuasi wake ambao ni mwaka wa 42 A.H. na akawapa jina kuwa wao ni Ahlu Sunnah Wal-Jamaa, kwa ajili hiyo umekuwa mashuhuri kuwa ni mwaka wa al-Jamaa .

⁸ *Taamulatu Fii Swahihayni*, Uk. 42- 44.

Pili: Kujenga wigo wenye kujitokeza kwa mandhari nzuri yenye kuvutia kulizunguka kundi la swahaba ili iwe mfano badala ya Imamu Ali (a.s.). Vitisho vya Muawiyah na vivutio vyake vilizoa kundi kubwa la wanafiki kumhudumia yeye Muawiyah. Walikuwa wanaweka Hadithi kumsingizia Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) chini ya kivuli cha kuwa wao ni swahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w).

Abu Jafar al-Iskafiy amesema: “Kwa kweli Muawiyah aliweka kaumu miongoni mwa Swahaba na kaumu miongoni mwa tabiina ili waelezee habari mbaya kumhusu Ali zinazolazimu kukebehiwa yeye na kujiepusha naye, na alijaalia kwa kazi hiyo chochote kitu ambacho mtu hupendezewa nacho. Hivyo walizua Hadithi zilizomridhisha yeye, miongoni mwao ni Abu Hurayra, Amru bin Al-Aswi na Mughiyra bin Shu’ubah. Na miongoni mwa tabiina ni Urwa bin Zubair...”⁹

Ni kama hivi waliuza watu hawa dini yao kwa dunia ya Muawiyah, basi huyu ni Abu Hurayra kama anavyoelezea al-Aamash. Amesema: “Abu Hurayra alipowasili Iraqi pamoja na Muawiyah mwaka wa Jamaa, aliwenda kwenye msikiti wa Kufa, na alipoona watu wengi waliokuja kumlaki alipiga magoti, halafu alikipigapiga kipara chake mara kadhaa, na akasema: ‘Oh ninyi Wairaqi mwadhania kuwa mimi namsingizia Mwenyezi Mungu na Mtume wake, niujiunguze binafsi na moto?! Wallahi nimemsikia Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) anasema: ‘Kwa hakika kila Nabii ana heshima na kwa kweli heshima yangu ni Madina kati ya Iir na Thaur¹⁰ basi mwenye kuzua jambo katika eneo hili laana ya Mwenyezi Mungu na ya malaika na watu wote imshukie.’ Na Mwenyezi Mungu ni shahidi kuwa Ali amezua uzushi ndani ya eneo hilo.’ Na kauli yake hii ilipomfika Muawiyah alimlipa, nakumpa heshma, na alimchagua kuwa liwali wa Madina.”¹¹

⁹ *Abu Hurayra* – Mahmud Aburayhi, Uk. 236.

¹⁰ Ibnu Abul-Hadid amesema katika ufafanuzi wake: Inaonyesha ni kosa la mpokezi, kwa sababu Thaur ipo Makkah ... na sahihi ni: Kati ya Iir na Uhud.

¹¹ *Ahadithu Ummul-Muuminina Aisha*, Uk. 399.

Na huyu hapa Samurata bin Jundub ni sampuli nyingine miongoni mwa watendaji wa Muawiyyah katika kuzua Hadithi. Imekuja katika kitabu *Sharhu Nahjul-Balagha* cha Ibnu Abul-Hadid: “Imeelezwa kuwa Muawiyyah alitumia kwa ajili ya Samurata bin Jundub Dirham mia moja elfu ili alete riwaya inayoelezea kuwa Aya hii ilishuka kumhusu Ali:

﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۗ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٤٦﴾ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٤٧﴾ ﴾

“Na katika watu yuko ambaye hukupendeza maneno yake hapa ulimwenguni, na humshuhudisha Mwenyezi Mungu kwa yaliyomo moyoni mwake, na hali yeye ni hasimu mkubwa kabisa. Na anapoon-doka, huenda katika ardhi ili kufanya uharibifu humo na kuangamiza mimea na watu, na Mwenyezi Mungu hapendi uharibifu.” (*Surat Al-Baqarah: 204-205*)

“Na kuwa Aya ya pili ilishuka kumhusu Ibnu Muljim (*Laanatu'llah*) aliye-muua Ali bin Abu Talib (a.s.), nayo ni kauli yake (s.w.t.):

﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٤٨﴾ ﴾

“Na miongoni mwa watu kuna ambaye huiuza nafsi yake kwa ajili ya kutaka radhi ya Mwenyezi Mungu na Mwenyezi Mungu ni Mwenye huruma juu ya waja.” (*Sura Al-Baqarah: 207*)

Samurata hakuzipokea, Muawiyyah alitoa kumpa Samurata Dirham mia mbili elfu hakuipokea pia. Alimpa Dirham mia nne elfu akakubali.”¹²

Tabariy ameeleza: “Ibin Siyrin aliulizwa: Je hivi Samurata alimuua yeyote?! Akasema: Hivi wanahesabika aliowauwa Samurata bin Jundub?! Ziyad alimfanya Khalifa huko Basra, na alikuja Kufa akiwa amekwishauwa watu elfu nane. Na imeelezwa kuwa asubuhi moja aliuwa watu arobaini na saba wote wakiwa wamekusanya Qur’ani.”¹³

Jamani hivi hawa waliouliwa sio Shia wa Ali (a.s.)?!

Na akasema tena At-Tabariy: “Ziyad amekufa na hali Basra kuna Samurata bin Jundub, Muawiyyah alimlaghai miezi kadhaa halafu alimuengua, Samurata akasema: ‘Mwenyezi Mungu amlaani Muawiyyah, wallahi lau ningemtii Mwenyezi Mungu kama nilivyo mtii Muawiyyah hangeniadhibu abadan.’”¹⁴

Ama al-Mughiira bin Shu’ubah alieueza wazi mbinyo aliofanyiwa na Muawiyyah. Kutoka kwake Tabariy ameeleza kuwa: “al-Mughiira bin Shu’ubah alimwambia Swaa’swa bin Suuhan al-Abdiy – na Mughiira wakati ule alikuwa amiri wa mji wa Kufa kwa niaba ya Muawiyyah: ‘Ole wako inifikie habari kutoka kwako kuwa eti wewe unamuaibisha Uthman kwa yeyote miongoni mwa watu, na ole wako inifikie kuwa wewe unataja kitu chochote miongoni mwa fadhila za Ali waziwazi, wewe si mwenye kutaja kitu chochote miongoni mwa fadhila za Ali isipokuwa najua fadhila hiyo, bali mimi nazijua mno. Lakini huyu Sultani - anamkusudia Muawiyyah – ameshinda na ametushika tudhihirishe aibu yake – yaani Ali

¹² *Ahadithu Umuml-Muuminina Aisha*, Uk. 400.

¹³ Katika matukio ya mwaka wa hamsini katika *Tarikh Tabariy*, Juz. 6, Uk. 132. Na *Ibnul-Athiir*, Juz. 3, Uk. 193.

¹⁴ Miongoni mwa matukio ya mwaka wa 50 ndani ya *Tariikh At-Tabariy* Juz. 6, Uk. 164. Na *Ibnul-Athiir* Juz. 3, Uk. 195.

– kwa watu, na sisi tunaacha mengi aliyotuamrisha, tunataja kitu ambacho hatuna budi ili tujilinde nafsi zetu mbali na hawa watu kwa ajili ya taqiya, na nikiwa ni mwenye kutaja fadhila zake huzitaja mbele yako na swahiba zako, na ndani ya nyumba zenu kwa siri. Ama kuzitaja wazi wazi msikiti-ni Khalifa hatuvumilii wala hatupi udhuru kwa hilo.”¹⁵

Kama hivi, kundi la maswahaba na tabiina walimkubalia Muawiyyah, na mwenye kukataa huuliwa, kama vile shahidi Hajar bin Adiy na Maytham Tamariy na wengine. Ndio maana katika muda ule maelfu ya Hadithi za uwongo zilijitokeza ambazo zilikuwa zinafuma ubora na ushujaa wa maswahaba, hususan makhalifa wa tatu – Abu Bakr, Umar na Uthman. Halafu walizinakili Hadithi hizi kizazi baada ya kizazi zilisajiliwa katika vyanzo vinavyotegemewa.

Hivyo hapa zakujia baadhi ya sampuli za Hadithi za uwongo. Na mwenye kutaka ziada basi arejee kitabu *al-Ghadir* cha Allama al-Amini, Juz. 7, uk. 8.

1 -Jua linamfanya Abubakr wasila:

Nabii (s.a.w.w.) akasema: “Nilionyeshwa kila kitu usiku wa Miraji hadi jua, kwa kweli mimi nililisalimia na nikaliuliza kuhusu kupatwa kwake, Mwenyezi Mungu (s.w.t.) alifanya litamke na likasema: ‘Mwenyezi Mungu Mtukufu ameniweka juu ya gurudumu linakwenda atakako, hivyo huwa najiangalia binafsi katika hali ya kustaaajabishwa, gurudumu hilo huniteremsha na natua baharini na huko nawaona watu wawili mmoja wao anasema: *Ahadu Ahadu*, na mwingine anasema: *Swidiqun swidqun*. Kupitia wawili hao nafanya wasila wa kunifikisha kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu naye ananiokoa na kupatwa. Na huwa ninasema kuuliza: Yaa Rabi, ni nani hawa?! Anasema: Ambaye anasema: *Ahadun Ahadun* ni mpenzi wangu Muhammad (s.a.w.w) na ambaye anasema: *Swidqun*

¹⁵ *Tarikhut-Tabari* Juz.6. Uk.108 Katika kutaja matukio ya mwaka wa 43.A.H.

swidqun ni Abu Bakr Swidiq radhi za Allah zimfikie.”¹⁶

2 – Abubakr katika umbali wa pinde mbili:

Imetufikia habari kuwa Nabii (s.a.w.w) alipokuwa umbali wa pinde mbili au karibu zaidi¹⁷ alijisikia ukiwa na akasikia katika hadhara ya Allah (s.w.t.) sauti ya Abu Bakr (r.a), ndipo moyo wake ukawa na matumaini na kujisikia furaha kwa sauti ya swahiba yake.¹⁸

3 – Abubakri ni Alifu ya Qur’ani:

Aya zilizoteremka kumhusu Abu Bakr ndani ya Qur’ani ni nyingi. Tutosheke na Alifu ya Qur’ani:

﴿الْم ﴿ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿﴾

“Alif, Lam, Miym. Hicho ni Kitabu kisicho na shaka ndani yake”
(*Surat Al-Baqarah: 1-2*)

hivyo basi **Alif** yamaanisha Abu Bakr, na **Lam**, ni Allah, na **Miym** ni Muhammad.¹⁹

Hawakuiacha fadhila yoyote iliyokuwa ya Nabii au Mtume ila wamemjaalia yeye hisa.

Ama kuhusu fadhila za Umar, sema lolote hapana shida. Na tunataja miongoni mwazo zinazohusu mamlaka ya uumbaji. Bwana Raziq

¹⁶ *al-Ghadir* Juz. 7, Uk. 288. Akinakili kutoka kwenye kitabu *Nuzhatul-Majalisi* Juz. 2, Uk. 184.

¹⁷ Rejea Surat An-Najmi Aya ya tisa, ikizungumzia miraji na yaliyojiri.

¹⁸ *Al-Ghadir* Juz. 7, Uk. 293. Nakala kutoka kwa Abdiy al-Maliky katika *Umdatut-Tahqiq*. Uk. 154. Na akasema: Hizi ni karama za As-Swidiq za peke yake.

¹⁹ *Al-Ghadir* Juz.7. Imenakiliwa kutoka katika kitabu *Umdatut-Tahqiq*, Al-Aabidiy Al-Malikiy.Uk.134.

amesema ndani ya tafsiri yake: “Kulitokea tetemeko la ardhi huko Madina, hivyo basi Umar alipiga mjeledi ardhini, na akasema: ‘Tulia kwa idhini ya Allah.’ Ikatulia wala halikutokea tetemeko la ardhi tena Madina baada ya hilo!” (*Tabaqaat as-Shafi’iya*, Jz. 2, uk. 328)

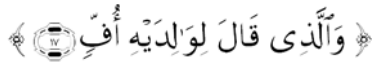
Pia amenakili: “Uliibuka moto kwenye baadhi ya nyumba za Madina, hivyo Umar aliandika kwenye kitambaa: ‘Ewe moto tulia kwa idhni ya Allah.’ wakakitupa kwenye moto ukazimika papo hapo!” (*Tabaqaat as-Shafi’iya*, Jz. 2, uk. 328)

Wanahadithi waficha ukweli:

Kuna fani nyingi kemkemu za kupotosha ukweli na kuubadilisha kwa waandishi wa Hadithi, hivyo tabia ya ushabiki iko wazi katika vitabu vyao. Kwa hiyo wanapokabiliwa na Hadithi yenye fadhila za Imam Ali (a.s.) au inayogusa na kufichua dosari kwa makhalifa na maswahaba, mikono yao hunyooka kwenye Hadithi ile au fadhila ile ili kugeuza ukweli. Na hii hapa yakuja sampuli ya fani hizo ili utambue mchango hatari walioutoa wanahadithi katika kubadilisha ukweli.

Sampuli ya kwanza:

Muawiya alipotaka kumchukulia baia Yazid, Abdur Rahman bin Abu Bakr alikuwa miongoni mwa wapinzani wakubwa wa baia ya Yazid. Marwani alihutubu kwenye msikiti wa Mtume (s.a.w.w) naye akiwa liwali aliyewekwa na Muawiyyah huko Hijazi, akasema: “Kwa kweli Amiirul-Muuminina amekuchagueni, hakuacha juhudi, amemfanya mtoto wake kuwa khalifa baada yake.” Hapo Abdur Rahmani bin Abu Bakr alisimama na akasema: “Wallahi umesema uwongo ewe Marwani! Na Muawiyyah amesema uwongo. Hamkusudii kheri kwa umma wa Muhammad, lakini ninyi mnataka ufalme kila akifa mfalme anachukua nafasi yake mfalme.” Marwan akasema: “Huyu ndiye ambaye Mwenyezi Mungu ameteremsha kumhusu:

“Na ambaye anawaambia wazazi wake: Ah! nanyi!” (*Surat Ahqaaf: 17*).”

“Aisha alisikia usemi wake nyuma ya pazia, akasimama nyuma ya pazia na akasema: ‘Ewe Marwani! ewe Marwani!’ hapo watu walinyamaza, Marwani alielekea kwa uso wake, Aisha akasema: ‘Hivi wewe ndiye uliyemwambia Abdur Rahman kuwa ndiye aliyeshukiwa na Qur’ani, Wallahi umesema uwongo yeye siye, lakini ni fulani bin fulani, lakini yeye ni sehemu ya waliolaaniwa na Mwenyezi Mungu.’ Na katika riwaya nyingine akasema: ‘Amesema uwongo! Wallahi si yeye, lakini Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alimlaani baba wa Marwani, na Marwani akiwa mgongoni mwake, kwa hiyo Marwani ni mtawanyiko wa waliolaaniwa na Mwenyezi Mungu Mtukufu.’”²⁰

Halafu njoo uone jinsi Bukhari alivyoyabadilisha yamtiayo dosari Muawiyyah na Marwani:

“Marwani alikuwa Hijazi, Muawiyyah alimfanya kuwa gavana wake, Marwani alihutubia akawa anamtaja Yazid bin Muawiyyah ili apewe baia baada ya baba yake, Abdur Rahman bin Abu Bakr akasema kitu. Marwani alisema: Mchukueni. Ndipo Abdur Rahman alipoingia chumbani kwa Aisha na hatimaye hawakumuweza. Marwani akasema: ‘Huyu ndiye ambaye Mwenyezi Mungu aliteremsha kumhusu: **“Na ambaye anawaambia wazazi wake: Ah nanyi!”** (*Surat Ahqaaf: 17*).’” Je mwanipa udhuru?!’ Aisha nyuma ya pazia akasema: ‘Mwenyezi Mungu hakuteremsha kitu kumhusu yeye katika Qur’ani, isipokuwa Mwenyezi Mungu aliteremsha humo udhuru wangu.’”²¹

²⁰ *Tarikh Ibnul-Athiir* Juz. 3, Uk. 149, katika kutaja matukio ya mwaka wa 56. A.H.

²¹ *Bukhari*, Juz. 3, Uk. 126. Mlango wa **“Na ambaye anawaambia wazazi wake: Ah nanyi!”** tafsiri ya *Surat Ahqaaf*.

Amelifuta neno la Abdur Rahman na alilibadilisha kwa neno ‘kitu’, kama alivyobadilisha kauli ya Aisha. Hayo yote ili kuhifadhi sura ya Muawiyah na Marwan.

Na tukio hili amelileta Ibnu Hajar katika *Fathul-Baariy* kwa ufafanuzi. Basi angalia upeo wa usafi alioufikia Bukhari katika kunakili ukweli.

Sampuli ya pili:

Bukhari aliifutilia mbali fatwa ya Umar ya kutowajibika Swala. Muslim ameeleza kutoka kwa Shuubah. Alisema: “Al-Hakam alinihadithia kutoka kwa Dhar, kutoka kwa Said bin Abdur Rahman, kutoka kwa baba yake kuwa: Mtu mmoja alimjia Umar akasema: ‘Mimi nimekuwa na janaba sikupata maji.’ Umar akasema: ‘Usiswali.’ Ammar akasema: ‘Ewe Amiirul-muuminina hukumbuki tulipokuwa mimi na wewe katika tume tukawa tuna janaba na hatukupata maji, ama wewe hukuswali na mimi nilijigaragaza kwenye mchanga na nikaswali. Hapo Nabii (s.a.w.w) akasema: ‘Yakutosha upige kwa viganja vyako ardhi halafu upulize halafu upake kwa hivyo viganja uso wako na dhiraa zako!’ Umar akasema: ‘Mche Mwenyezi Mungu ewe Ammar.’ Ammar akasema: ‘Ukipenda silihadithii hili.’”²²

Hadithi yadhahirisha hali ya Umar kutojua hukumu ndogo mno ambayo ni dharura ya kisheria, ambayo waislamu wengi wanajua na ambayo Qur’ani imeieleza wazi, ambayo Mtume (s.a.w.w) aliwafundisha utaratibu wake. Pamoja na yote hayo, Umar anatoa fatwa ya kuacha Swala, kwanza ni miongoni mwa yajulishayo hali ya kutojua kwake. Pili yajulisha kutotilia kwake maanani swala, bali kutoswali kwake akiwa katika hali ya janaba endapo atakosa maji, kama ambavyo riwaya imelieleza hilo waziwazi.

Nakumbuka hapa kuwa mmoja wa marafiki alikuwa ananijadili kuhusu elimu ya Umar, aliniambia: “Kwa hakika Umar Qur’ani ilikuwa

²² *Sahih Muslim*, mlango wa Tayammum Juz. 1.

inamuafiki kabla haijateremshwa.”

Nilimwambia: Hizo ni simulizi tu zisizo na ukweli wowote, kama si hivyo basi itakuwaje iafikiane naye kabla haijateremshwa na yeye hakuafikiana na Qur’ani baada ya kuteremka katika tukio la kutayamamu na kiwango cha mahari ya wanawake! Hadithi hii kwangu ilikuwa ni pigo kubwa lilinikumba katika utafiti wangu kuhusu hadhi ya Umar, kwa kuwa inaweka wazi kabisa wizani wake wa kielimu na kidini. Na ambalo lilinizidishia mshangao ni ile hali ya Umar kung’ang’ania ujinga wake baada ya Ammar kumpa habari ya hukumu ya kisheria katika suala hii.

Halafu mwangalie Bukhari ambaye hakupenda kuieleza fatwa hii ambayo hawawezi kufutu fatwa kama hii hata wasiojua. Hivyo ameeleza katika *Sahihi* yake kwa sanadi ileile na kwa tamko lilelile ila tu ameondoa fatwa: “Mtu mmoja alikuja kwa Umar bin al-Khattab na akasema: ‘Mimi nimekuwa na janaba na sikupata maji.’ Ammar bin Yaasir alimwambia Umar bin al-Khattab: ‘Je hukumbuki...’”²³

3 - Sampuli ya tatu:

Ibnu Hajar ameeleza katika *Fathul-Bariy* katika ufafanuzi wa *Sahih Bukhari* Juz. 17, Uk. 31 Hadithi: “Mtu mmoja alimuuliza Umar bin al-Khattab kuhusu kauli yake (s.w.t.): “**Na matunda na malisho**” (*Surat Abasa: 31*), malisho ni nini? Umar akasema: ‘Tumekatazwa kwenda kwa ndani zaidi na kujikusuru.’”

Ibnu Hajar amesema kuwa: “Imekuja katika riwaya nyingine kutoka kwa Thabit kutoka kwa Anas kuwa Umar alisoma: “**Na matunda na malisho**” (*Surat Abasa: 31*) na akasema: ‘Malisho ni nini!?’ Halafu akasema: ‘Hatukukalifishwa’ au akasema: ‘Hatukuamrishwa hili.’”

²³ *Sahih Bukhari* Juz. 1, Kitabu Tayammum. Babu Tayammum.

Halafu angalia uzalendo binafsi umemfanya nini Bukhari! Hivyo yeye anafanya juhudi yake yote ili amtakase Umar na makhalifa na kila waliloambatanishwa nalo, basi vipi aieleze Hadithi hii ambayo yathibitisha Umar kutoijua vyema Qur’ani, kwa sababu aliloulizwa ni katika upeo wa urahisi kwa aijuaye Qur’ani na taratibu zake. Na hoja ya Umar kuwa hapana wajibu, haina msingi, kwa kuwa si mahala miongoni mwa mahali pa wajibu. Kwa hiyo udhuru ni mbaya zaidi kuliko dhambi. Na alipoulizwa Imam Ali (a.s.) swali hili hili, akasema jibu lipo katika Aya yenyewe **“Na matunda na malisho. Kwa manufaa yenu na wanyama wenu”** (*Surat Abasa: 31-32*), yaani tunda ni chakula chetu sisi binadamu na malisho ni chakula cha wanyama, nayo ni aina ya nyasi.

Bukhari amesema katika *Sahih* yake kutoka kwa Thabit kutoka kwa Anas akasema: “Tulikuwa kwa Umar akasema: ‘Tumekatazwa kujikusuru.’”²⁴

Kwa kweli Hadithi hii ni kama nyingine miongoni mwa makumi ya Hadithi ambazo zilikuwa hazilingani na itikadi ya Bukhari, hivyo alifanya makusudi kushika njia hii ya kuondoa, kubadili, na kuifuta habari kamili, kama alivyoifanya Hadithi ya Vizito Viwili: “Kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi changu” ambayo Muslim na al-Hakim wameiandika kulingana na sharti yake, na Hadithi zingine zilizo sahihi ambazo Bukhari hakuweza kuzinyoosha wala kuzibadili, hivyo alijiepusha kuzisajili katika kitabu chake. Na hii ndio sababu ya msingi iliyofanya *Sahih Bukhari* kwa watawala kuwa ni kitabu sahihi mno baada ya kitabu cha Mwenyezi Mungu (s.w.t.), sijui sababu nyingine isiyokuwa hii.

4 - Sampuli ya nne:

Kwako lakujia tukio hili ambalo kupitia hili itakudhihirikia ni kwa kiwango gani Bukhari alikuwa anakusudia kuubadili ukweli. Wamelieleza wanachuoni wa kisunni na mahafidhu wao mfano wa Tirmidhiy ndani ya *Sahihi* yake, al-Hakimu ndani ya *Mustadrak* yake na Ahmad bin Hanbali

²⁴ *Sahih Bukhari* Juz. 9, Kitabu Al-Itiswam.

ndani ya *Musnad* yake. Na pia amelieleza Nasaiy ndani ya *Khaswais* yake, Tabariy ndani ya *Tafsiir* yake, Jalaludiyni Suyutiy ndani ya *Tafsiir* yake *ad-Durul-Manthur*, al-Mutaqiy al-Hindiy ndani ya *Kanzul-Ummal*. Na Ibnu Athiir ndani ya *Tariikh* yake na wengine wengi, wameeleza kuwa:

“Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alimtuma Abu Bakr (r.a) na alimuamuru anadi maneno haya nayo ni:

برائة من الله ورسوله

“Tangazo la kujitoa katika dhima, litokalo kwa Mwenyezi Mungu na Mtume wake.”

Halafu akamwamuru Ali (a.s.) amfuata na alimuamuru ayanadi yeye Ali (a.s.), ndipo aliposimama katika siku za Tashriiq na akanadi:

إِنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ، فسيحوا في الأرض أربعة أشهر،
ولا يحجّن بعد العام مشرك ولا يطوفنّ بالبيت عريانا

“Hakika Mwenyezi Mungu na Mtume wake wamejitoa katika dhima. Basi tembeeni katika nchi miezi minne, na baada ya mwaka huu asihiji mshirikina yeyote yule, na wala asiizunguke nyumba akiwa utupu.”

“Abu Bakr (r.a) alirejea na akasema: ‘Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kimeteremshwa kitu kunihusu mimi?’ Alisema (s.a.w.w): ‘Hapana isipokuwa Jibril alinjia na akasema hatekelezi kwa niaba yako ila wewe au mtu kutokana na wewe.’”

Hapa ndipo Bukhari ameangukia kwenye mkasa, riwaya hii inapingana kabisa na madhehebu yake na itikadi yake, kwani yathibitisha ubora wa Ali (a.s.) na ni ubora mtukufu ulioje! na kinyume chake yapunguza au haithibitishi kitu chochote kuhusu ubora wa Abu Bakr, basi vipi ataigeuza riwaya hii iwe kwenye maslahi yake na itikadi yake, na kwa riwaya hii athibitishesha sifa njema za Abu Bakr na Ali asiwe na kitu. Njoooni, ili muone jinsi gani Bukhari alivyojitoa kwenye shida hii. Bukhari katika *Sahih* yake ameweka kitabu kwa jina la Tafsiiri ya Qur’ani, mlango wa kauli yake:

Safirini katika nchi miezi mine. Amesema humo:

Alinipa habari Humaydu bin Abdir Rahman kuwa Abu Hurayra (r.a) amesema: “Abu Bakr alinituma katika Hijja ile niwe kati ya waadhini aliowatumama siku ya kuchinja, aliwatuma watoe tangazo Mina kuwa asihiji baada ya mwaka huu mshirikina wala asifanye tawafu ya nyumba hali akiwa uchi. Humaydu bin Abdir Rahman akasema, halafu Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alipanda mnyama mmoja na Ali bin Abu Talib na alimuumuru atangaze tamko la kujitoa kwenye dhima, Abu Hurayra akasema: Ali alitangaza tamko la kujitoa kwenye dhima akiwa pamoja nasi siku ya kuchinja katika watu wa Mina, na kuwa asihiji baada ya mwaka ule mshirikina wala asitufu nyumba akiwa tupu.”²⁵

Ewe msomaji nitakuachia nafasi ya kutia neno lako, ili uone kupotosha na kubadilisha kama huku, na jinsi Bukhari alivyoipoteza fadhila ya Ali bin Abu Talib na alivyomthibitishia sifa njema Abu Bakr, sifa ambazo hakuwa anaziotea baada ya Mwenyezi Mungu kumwengua kwa wahyi kutoka kwake. Jibril alimwambia Mtume (s.a.w.w): “Hatekelezi kwa niaba yako ila wewe au mtu kutokana na wewe.” Halafu, tazama jinsi alivyolijaalia jambo mkononi mwa Abubakr, kwa hiyo akawa yeye ndio mwamrishaji na ndio mtume na mwendeshaji wa mambo mbele ya Mtume wa Mwenyezi Mungu ...! Utakatifu ni wa Mgeuzi hali kutoka hali mpaka hali.

5 Sampuli ya tano:

Muslim katika *Sahihi* yake ameshirikiana na Ibnu Hishamu na Tabariy katika kufuta sehemu ya Hadithi inayotia dosari daraja la Abu Bakr na Umar.

²⁵ *Sahih Bukhari*. Juz. 5, Uk. 202.

Baada ya Ibnu Hisham kunakili habari ya shambulio la Badri na Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na Swahaba zake kuupinga msafara wa biashara wa makurayshi. Ametaja tukio la Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kuwataka ushauri swahaba wake na akasema: “Habari ya msafara wa makuraishi ilimjia, ili wauzuie msafara wao aliwataka ushauri watu na aliwapa habari ya makuraishi. Ndipo Abu Bakr Swidiqi alisimama na akasema na alifanya uzuri. Halafu alisimama Umar na akasema umesema vyema. Kisha al-Mikdad bin Amri alisimama na akasema: ‘Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) endelea na alilokuonyesha Mwenyezi Mungu sisi tu pamoja na wewe, wallahi hatukwambii kama vile Bani Israil walivyomwambia Musa: ‘Nenda wewe na Mola wako mkapigane sisi tuko hapa tumeketi.’ Lakini nenda wewe na Mola wako mpigane na sisi tuko pamoja na ninyi tukiwa ni wenye kupigana. Naapa kwa aliyekutuma kwa haki lau ungekwenda na sisi mpaka Birkulghimadi²⁶ tungekuwa pamoja na wewe mpaka ufike.’ Hapo Mtume wa Mwenyezi Mungu akamwombea kheri na dua njema.”

Je nini ilikuwa kauli ya Abu Bakr na Umar kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu?! Kama ilikuwa njema kwa nini basi hakuitaja! Na kwa nini aliitaja kauli ya Miqdad bila ya kauli ya wawili hawa?!

Halafu tunarejea kwa Muslim ili tuone je yeye pia aliendeleza udanganyifu, awe amefanya kama alivyofanya Ibnu Hishamu na Tabariy. Muslim ameeleza kuwa: “Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), aliwashauri swahaba zake ilipomfikia habari ya kuja kwa Abu Sufiani. Amesema: Abu Bakri aliongea Mtume alitupilia mbali, halafu Umar aliongea na alitupilia mbali ...”²⁷ hapo aliitaja Hadithi yote iliyobaki.

Muslim pia hakutaja alilolisema Abu Bakr na Umar ila yeye kiasi fulani ni mkweli kuliko Ibnu Hishamu na Tabariy, kwani yeye amesema: “Mtume

²⁶ Yasemekana kuwa Birkulghimad ni jina la eneo fulani huko Yemen.

²⁷ *Sahih Muslim* kitabu cha jihadi, mlango wa vita vya Badri.

wa Mwenyezi Mungu alitupilia mbali.” Wala hakusema: “Alifanya vyema.” Japokuwa alilofanya ni kosa la jinai katika haki ya Hadithi kwani ilipasa aziseme kauli zao, na hilo ni miongoni mwa yajulishayo kuwa katika kauli hizo kuna linalochukiza. Kwa nini Mtume wa Mwenyezi Mungu atupilie mbali kauli zao lau ni kauli njema?!

Inatuwia wazi kutokana na habari hizi mbili baada ya kupatikana ufichaji wa wazi kutoka kwao, kuwa kulikuwa na jambo ambalo halilingani na hadhi ya masheikh wawili ndio maana hawakulisema, lakini Mwenyezi Mungu aliidhihirisha nuru yake japo wachukie makafiri.

Imeelezwa katika kitabu *al-Maghaziy* cha al-Waaqidiy na kitabu *Imtaul-Asmai* cha Miqriiziy, baada ya kuitaja habari: Umar akasema: “Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), kwa kweli hao wallahi ni Makuraishi na utukufu wao, wallahi hawajadhalilika toka walipokuwa na utukufu, na wallahi hawajaamini toka walipokufuru, wallahi hawatoukabidhi utukufu wao abadan, na watapigana na wewe, jiandae kwa hilo maandalizi yake na jizatiti kwa hilo ipasavyo.”

Hapo sasa tunatambua sababu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kutupilia mbali usemi wao. Maneno haya aliyoyasema Umar hayalingani na Swahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) vipi anadai kuwa makuraishi wana utukufu? Hivi Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alikusudia kuwadhalilisha?

Lakini yasikitisha, haya ndiyo maarifa yake Umar ya uislamu na ndio njia yake ya kimaendeleo.

Ni kama hivi Bukhari na Muslim huchanganya haki na batili, na wanazibadilisha Hadithi ambazo wazitambua kuwa zitawadhalilisha na kuwapunguzia hadhi Abu Bakr na Umar.

TATU: WAANDISHI**MCHANGO WAO KATIKA
KUBADILISHA UKWELI**

Uliendelea mchango wa wanahadithi na wanahistoria waliokuja baada yao miongoni mwa waandishi. Walitumia juhudi zao zote kubadilisha ukweli na kupotosha madhehebu ya Ahlul-Bayt (a.s.) kwa mbinu mbalimbali za masingizio na kusambaza uwongo. Na kwa kweli waandishi hawa wamefanikiwa mafanikio makubwa kuufanya ujinga uingie kwa ndani zaidi nyoyoni mwa wanamadhehebu wao, na kuongeza pengo kati yao na utambuzi wa ukweli. Hivyo basi waliuchora Ushia kwa sura mbaya mno iwezekanayo, kupitia njia waliyoifuma miongoni mwa uzushi na mawazo potovu.

Hili Silisemi kwa kudhania tu bali nimeishi na ujinga huu muda mrefu, na niliuhisi sana ulipofunguka uelewa wangu na Mwenyezi Mungu kuutia nuru moyo wangu kwa nuru ya Ahlilu-Bayt. Hapo niliiona jamii yangu ikisinzia kwenye rundo la ujinga na masingizio dhidi ya Shia, kila niulizapo kuhusu Shia sawa iwe anayeulizwa awe mwanachuoni au msomi alikuwa ananijibu kwa mlolongo wa uzushi dhidi ya Shia na husema: Shia wanadai kuwa ati Imam Ali (a.s.) ndiye Mtume lakini Jibril alikosea na aliiteremsha risala kwa Muhammad, au kuwa wao wanamwabudia Imam Ali... na mengine miongoni mwa uzushi ambao hauna mafungamano na ukweli. Na shida kubwa mno kuliko hiyo ni utakapoharakiwa na swali linaloduaza: Hivi Shia ni waislamu? Nini tofauti kati ya Ushia na Ukomunisti?

Kwa kweli huku kutoujua Ushia, wanakoishi nako kundi kubwa la umma wa kiislamu ni tija ya kawaida ya juhudi za hawa waandishi, ili kuulazimisha ujinga wa kugubika kwa wana wa umma huu ili

wasiyatambue madhehebu ya Shia. Na huu ni mchoro wa ramani ulioanza zamani sana ili mwendo wake utimie mpaka hii leo. Hivyo utakuta mamia ya vitabu vilivyotiwa sumu dhidi ya Shia vikiwa katika nafasi ya kufikiwa na mikono ya wote, hii ni endapo itakuwa havigaiwi bure na mawahabi. Na ilipaswa katika mazingira kama haya yaliyosheheni upinzani dhidi ya Shia waruhusiwe waandishi wa kishia pia kusambaza vitabu vyaao, ili kuwe na ulinganifu, lakini hili huwa haliwi.

Hivyo ndani ya hizi maktaba za kiislamu inakaribia kuwa nadra kupatikana humo kitabu cha kishia kinyume na maktaba za kishia, sawa ziwe za kibiashara au katika taasisi ya kielimu, bali hata maktaba ya mtu binafsi miongoni mwa wanachuoni wa kishia, humo havikosi vitabu na vyanzo vya kisunni katika maandishi yake yote na mwelekeo wake.

Msiba na uchungu zaidi kuliko yote hayo ni kuwa endapo mmoja wao amepata kitabu cha kishia hatokisoma, hii ikiwa kwa bahati tu hakukiunguza kwa hoja ya kutokuwa jaizi kusoma vitabu vya upotovu..

Nakumbuka jinsi imamu wa msikiti kijijini petu alivyokuwa anasema wazi wazi kuwa mimi ni kafiri na nimepotea, na alikuwa anawakataza wote wasikae pamoja na mimi au kusoma kitabu changu. Mantiki gani hii inayompokonya mtu uhuru wake wa kufikiri! Hiyo ndiyo siasa ya ujinga na kuwafanya wengine wawe wajinga na kuwabana watu kifikra.

Baadhi ya vitabu vilivyoandikwa dhidi ya Shia:

- 1) *Muhadhwarati Fii Taarikhil-Umamil-Islamia*, cha Al-Khidhriy
- 2) *Sunnah Was-Shia*, cha Rashid Ridhwa, mwandishi wa kitabu *al-Manaar*.
- 3) *As-Swirau Baynal-Wathaniyah Wal-Islam*, cha al-Qaswimiy.

- 4) *Fajrul-Islam* na *Dhuhul-Islam*, vya Ahmad Amin.
- 5) *Al-Washiatsu Fii Naqdis-Shiiah*, cha Musa Jarullahi.
- 6) *Al-Khututul-Ariidha* cha Muhibud-Diin al-Khatib.
- 7) *As-Shiiah Was-Sunnah* na *As-Shiiah Wal-Qur'ani* na *As-Shiiah Wa Ahlul-Bayt* na *As-Shiiah Wat-Tashayyuu*, vya Ihsan Ilahi Dhahiir.
- 8) *Minhajus-Sunah*, cha Ibn Taymiyya.
- 9) *Ibtaalul-Baatil*, cha al-Fadhlu Ibnu Ruzbahan.
- 10) *Usulu Madh'habi Shia*, cha Dr. Nasiru al-Ghafariy.
- 11) *Wajaa Dawrul-Majusi*, cha Abdullah Muhammad al-Gharib.
- 12) *Tuhfatul-Ithna Asharia*, cha Dahlawiy.
- 13) *Jawlatu Fii Rubuis-Sharqil-Adna*, cha Muhammad Thabit al-Misriy.

Na vingine miongoni mwa vitabu vilivyolengwa. Na wanavyuoni wa Shia wamejibu vitabu hivi, na vya mfano wake majibu ya kutosheleza na ya ufafanuzi.

Na nimeona tofauti ya njia ya kiutendaji kati ya aina mbili za vitabu. Hivyo utakuta vitabu vya Shia vinalenga chimbuko na kuthibitisha usahihi wa madhehebu yake kwa njia ya dalili na thibitisho nyingi, kwa kuvitegemea vyanzo na rejea za Ahlu Sunnah, bila ya kuyahujumu madhehebu mengine. Ama vitabu ambavyo vinajaribu kuwajibu Shia, kimsingi vinalenga kuyapa pigo madhehebu ya Shia kwa njia yeyote iwayo japo iwe kwa tuhuma na masingizio. Na ushahidi juu ya tuliyosema ni mwingi, na tutaingia kwenye hilo pindi nitakapoelezea baadhi ya mifano.

Miongoni mwa vitabu vya Shia vilivyojibu na kuyachimbua Madhehebu yake:

1 – *As-Shaafi Fil-Imamah*:

Kina jalada nne. Humo Sharifu Murtadha amethibitisha uimamu kuwa ndio kiini cha dini kijamii na kisiasa, na amethibitisha kwa dalili za kunakiliwa na za kiakili iliyo sahihi kuwa uimamu ni jambo la dharura kidini na kijamii, na kuwa Ali (a.s.) ndiye Khalifa wa haki aliyeainishwa baada ya Mtume (s.a.w.w), na kuwa atakayepinga na kukaidi atakuwa ameipinga haki na maslahi ya wote. Sharifu amezisema shaka zote zilizosemwa na zile ambazo yawezekana zikasemwa kuhusu uimamu, na amezibatilisha kwa mantiki ya kiakili na hoja kinaifu.²⁸

Na kitabu hiki ni mahali pa kujibu kitabu cha *Al-Mughniy* cha Abdul Jabbar, Muutaziliy.

2 – *Nahjul-Haqi Wakashfus-Swidqi*, cha Allama Hilliy:

Humo amezungumzia jumla ya masaili yaliyo kwenye wigo huu:

- a) Utambuzi. b) Uchunguzi. c) Sifa za Allah. d) Unabii. e) Uimamu. f) Marejeo. g) Misingi ya Fiqhi. h) Yanayohusu Fiqhi.

Na itamdhihirikia msomaji wa kitabu hiki kuwa mwandishi wake alikuwa mtafiti wa kitaalamu sio mwenye upendeleo wa rai yake, wala si mwenye kuelemea itikadi za mwanzo, na wala hakutafiti kwa ajili ya kupata dalili ya itikadi yake, isipokuwa alijiialia rai yake na itikadi yake ziwe zenye kufuata Qur’ani na utiifu wa dalili.

²⁸ *As-Shafi* Uk. 19. Katika maneno ya Muhakiki.

Kwa hakika al-Fadhlu bin Ruzibahan al-Ash'ariy alijitokeza kukikosoa kitabu hiki na alikiita kitabu chake *Ibtalul-Batil Waihmalu Kashful-Aatili*. Lakini yeye hakutumia mtindo wa Allamah Hilliy, yeye alikuwa apinga sana na kutukana, isipokuwa kwa jumla ni kitabu kinategemea kwa kiwango fulani hoja na mjadala wa kielimu. Kwa ajili hiyo kiliwapa msukumo wanachuo wengi wa kishia kukijibu na kubainisha maeneo ya shaka katika kitabu hicho.

3 – *Ihqaqul-Haqi* cha Sayyid Nurullahi al-Huseiniy Tustariy:

Kitabu hiki ni kinene, mwenyewe amekitunga kumjibu Ruzbahan katika kitabu chake *Ibtalul-Batil*, na ametoa maoni yake kukihusu kitabu hiki Ayatullahi Shihabud-Diin al-Mar'ashiy an-Najafiy. Hivyo idadi ya Jalada zake zinafikia ishirini na tano za jalada nene. Mwandishi wa kitabu hiki ametumia juhudi iliyo wazi na ya taabu katika kufuatilia dalili na kuzileta Hadithi na riwaya kutoka kwenye vitabu vya Ahlu Sunnah. Na ingependeza kitabu hiki kingekuwa kwenye nyumba za makumbusho za waislamu. Kwani chadhihirisha juhudi kubwa ya mtu pekee, juhudi ambayo kamati iteuiliwayo kwa shughuli mahsus inashindwa kuifanya juhudi kama hii.

4 – *Dalailus-Swidqi* cha Allamah Mudhwaffar:

Pia amemjibu Ruzbahan, Allamah Mudhwaffar, katika kitabu chenye jalada tatu, jina lake *Dalailus-Swidqi* humo pia amechukua hatua ya kujibu kitabu *Minhajus-Sunnah* cha Ibnu Taymiyya, ambaye alikiandika ikiwa ni jibu kwa Allamah Hilliy katika kitabu chake *Minhajul-Karamah*. Lakini yeye hakupambanua (al-Mudhwaffaru) katika kumjibu kwake (Ibnu Taymiyah) katika utangulizi, bali amefanya ishara kwa kauli yake: “Lau si uduni wa madhumuni yake na uovyo wa ulimi wa kalamu yake na urefu wa ibara zake, na kudhihiri kwa chuki yake na uadui wake kwa Nabii mwenyewe na watoto wake watoharifu angekuwa mweye haki mno ya

kufanya naye utafiti.”²⁹

5 *Mausuatul-Ghadiir*, Jalada 11 cha Allamah Abdul-Husein al-Aminiy:

Hiyo ni juhudi kubwa mwandishi ameifanya, ni upeo wa juhudi na taabu, humo amethibitisha kwa kila njia na dalili madhehebu ya Ahlul-Bayt (a.s.), na miongoni mwa litakalokuzidishia kustajibishwa kwako ni kuwa mwandishi wake amekusanya humo vyanzo vinavyofikia 94,000 kutoka katika vitabu vya Ahlu Sunnah. Na amejishughulisha humo kujibu baadhi ya vitabu vya kisunni ambavyo vilijitoa kwa ajili ya Shia, mfano:

- a) *al- I'qdul-Fariid.*
- b) *al-Farqu Baynal-Farqu.*
- c) *al-Milalu Wan-Nahlu.*
- d) *Minhajus-Sunnah.*
- e) *al-Bidaya Wan-Nihaya.*
- f) *al-Muhdharu.*
- g) *as-Sunna Was-Shia.*
- h) *as-Swirau.*
- i) *Fajrul-Islami.*
- j) *Dhuhurul-Islam.*
- k) *Dhuhul-Islam.*
- l) *Aqidatus-Shiah.*
- m) *al-Washiah.*

Na amefanya vyema kuwajibu kwa hoja na dalili inayokiwisha macho na uthibitisho unaong'aa. Na amemayizika kwa mjadala unaofaa mahali pake, haelemei kwenye upendeleo na ubishi tu.

²⁹ *Dalailus-Swidqi* Juz. 1, Uk. 3.

6 – *Aqabatul-Anwar Fii Imamatil-Aimatil-At’har:*

Pia miongoni mwa vitabu vikubwa mno ambavyo vimethibitisha madhehebu ya Shia, na kuwajibu maadui zake, ni kitabu *Aqabatul-Anwar Fii Imamatil-Aimatil-At’har* cha Sayyid Hamid Husein Ibnu Sayyid Muhammad Qaliy al-Hindiy. Sikuipata nakala yake ya asili, nimepata muhtasari wake wenye jina *Khulaswatu Abaqatil-Anwar* mtungaji wake ni Ali al-Huseiniy al-Miilaniy. Kina Jalada 10, nacho ni jibu la kitabu *at-Tuhfatul-Ithna Asharia* cha Abdul-Azizi Dahlawiy, ambacho kinakosoa kitabu *Aqaidus-Shia*.

Kundi la wanachuoni wa Shia wamekijibu kitabu hicho *at-Tuhfatul-Ithna Asharia* kwa idadi kadhaa ya vitabu, miongoni mwavyo ni kitabu *Saiful-Maslulu Ala Mukharibii Dinir-Rasul* cha Abu Ahmad bin Abdin-Nabii an-Nisaburiy. Na kitabu chenye Jalada nne, kila Jalada katika hizo kwa jina la Sayyid Daldar Ali Taqiy. Na kitabu *an-Nuzhatul-Ithna Asharia* cha Mirza Muhammad al-Kashmiriy, na kitabu *Al-Ajnadul-Ithna Asharia Al-Muhammadiyah* cha Sayyid Muhammad Qalbiy. Nacho ni jumla ya Jalada kubwa kubwa. Na kitabu *al-Wajizu Fil-Usuli*, cha Sheikh Subhan Ali Khan al-Hindiy. Na kitabu *al-Imamah* cha Sayyid Muhammad bin Sayyid, na huyu analo jibu lingine kwa Kiajemi, aliliita *al-Bawariqul-Ilahiyah*.

Na vingine miongoni mwa vitabu vilivyomjibu Dahlawiy, mwandishi wa kitabu *al-Dhariah* amevitaja, na kitabu *Ayanus-Shia*. Na kikubwa mno miongoni mwa vitabu hivi vya majibu ni kitabu *Al-Aqabatu*. Na humo unajitokeza utukufu wa mtungaji na umakini wake katika kufikiri, na kuizunguka kwake elimu, na ufuatiliaji wake wa kauli mbali mbali, na uaminifu wake wa kunakili kielimu kanuni za utafiti, katika utaratibu wake wa kuzijibu mishikeli au kuikosoa dalili. Kwa kweli amezikata kwa hoja zenye nguvu mno na thibitisho madhubuti njia zote na visingizio vyote, na ameziondoa shaka na shubha zote, kiasi kwamba kwa hasimu hakukubakia kebehi yeyote dhidi ya madhehebu au kuitia dosari dalili au kuidhoofisha Hadithi, ila ataihami kwa ambalo ni zuri na kutoa jibu zuri kwa uhakiki safi

na udodosaji mkali, na kwa hoja zenye uthibitisho. Na kujiambatanisha na utoaji dalili wa hali ya juu, na... Katika yote hayo akitegemea vitabu vya Ahlus Sunna, na akitolea dalili kauli za vigogo vya wanavyuoni wao katika elimu na fani tofauti. Na amelichukua kila neno lililokuja katika *At-Tuhfatu* akalijibu au kulikosoa.³⁰

Maktaba ya ukoo wake ulio mashuhuri ndiyo iliyomsaidia hayo, maktaba ambayo ina zaidi ya vitabu thelathini elfu miongoni mwa vilivyopigwa chapa na vile vilivyoandikwa tu kwa mkono ambavyo bado havijapigwa chapa, vya madhehebu na vikundi mbalimbali. Hatujakuta mpaka hii leo kitabu kinachojibu kitabu hiki *Aqabatul-Anwar Fii Imamatil-Aimatil-At'har*, japokuwa kitabu *At-Tuhfatu*, kimezungukwa na majibu. Wa kwaza kukijibu ni Sayyid Daldaaru Ali katika kitabu chake *Swawarimul-Ilahiyah* na kitabu *Swarimul-Islam*. Ndipo Rashidu-Diin ad-Dahlawiy, mwanafunzi wa mtunzi wa *At-Tuhfatu* alimjibu kwa kitabu *as-Shawkatul-Umriyah*, na hapo Baaqir Ali alimjibu mwanafunzi huyo kwa kitabu *Alhamlatul-Haydariyah*, kama alivyojibu *At-Tuhfatu* al-Mirza katika kitabu chake *An-Nuzhatul-Ithna Asharia*. Na ndipo mmoja wa masunni alijibu kwa kitabu *Rujumus-Shayatiyni*, hapo Sayyid Jafar Al-Musawiy alimjibu kwa kitabu *Muinus-Swadiqiina Fir-Radi Rujumus-Shayatiyni*.

Kama ambavyo pia Sayyid Muhammad Qiliy, baba wa mtunzi wa *Al-Aqabatu* ameijibu *At-Tuhfatu* kwa kitabu *Al-Ajnadul-Ithna Asharia Al-Muhammadiyah*, ndipo Muhammad Rashid Dahlawiy naye akamjibu. Na hapo Sayyid alirudia na kumjibu kwa kitabu *Al-Ajwibatul-Fakhiratu Fir-Radi Alal-Ashairah*, mpaka alipolikata jambo hili mwandishi wa kitabu *Al-Abaqatu*, yeye hajajibiwa. Na hii yatosha kujulisha kushindwa kwa waliostahili kujibu.

³⁰ Ni miongoni mwa maneno ya mhakiki.

7- Maalimul-Madrasatayni cha Murtadha Al-Askariy:

Nacho ni miongoni mwa vitabu vya kulinganisha kati ya kambi ya Ahlul-Bayt na kambi ya makhaliifa. Mwandishi wake ametegemea mahali muwafaka na mjadala wa kielimu wa kina. Nacho kipo katika Jalada tatu.

8- Murajaati, cha Abdul Husein Sharafud Diin:

Na huu ni mjadala uliojiri kati yake na Sheikh wa Azhar Salim al-Bushriy. Wazingatiwa kuwa ni miongoni mwa mjadala adimu ambayo wajadili wawili walifikiiana kufuata utaratibu tulivu na mazungumzo ya tabia njema. Na Sheikh Abdul Husein ana vitabu vingine vingi katika uwanja huu. Miongoni mwavyo ni *an-Nassu Wal-Ijtihadu, al-Fusulul-Muhimah Fii Taalifil-Umma, al-Kalimatul-Gharrau Fii Tafdhwiliz-Zahrau*, na kitabu *Abu Hurayra*.

Na kuna vitabu kadhaa vya wanavyuoni wa Shia kujibu vitabu vya kisunni mfano:

- a) *Ajwibatul-Masail Jarullahi* cha Abdul- Husein Sharafud Diin al-Musawiy.
- b) *Maal-Khatiibu Fii Khututihi Al-Ariidhwa*, cha Lutfullahi Swafiy.
- c) *Shubhaatu Haula Shia*.
- d) *Kadhabu Ala Shia*.

Wanazuoni wa kisunni na wasomi wao wanaukubali Ushia:

Kikundi miongoni mwa Sunni wateule na wanavyuoni wao wameweza kuzivunja pingu na kuvikiuka viziwizi vya mbinyo wa utoaji habari, ili elimu na maarifa mengine yafunguke, na ilikuwa kati ya elimu hizo ni Ushia ukiwa madhehebu yenye historia yake, maarifa yake na taaluma

yake. Ni jambo ambalo limesababisha kutanduka kiwingu cha giza zito lililokuwa limetanda juu ya mbingu ya ukweli, hawakuwa na wasaa ila kuuinua ukelele wa ukweli na kutangaza uaminifu na utii wao kwa njia ya Ahlul-Bayt (a.s.). Na wamejiunga kwenye msafara huu maelfu ya wanafikra na kalamu zilizo huru hapo zamani na hivi sasa. Nafasi haitutoshi kuwataja ila tu tutatosheka na kutaja mifano miongoni mwao:

- 1 Mwana hadithi adhimu Abu Nafar Muhammad bin Masud bin Ayyashi, ambaye ni mashuhuri kwa jina la al-Ayyashiy. Kabla hajawa Shia alikuwa miongoni mwa wanavyuoni wa Sunni. Naye anahesabiwa kuwa ni miongoni mwa wanachuoni wakubwa wa Shia Imamiyah, anayo tafsiri yake katika athari iitwayo *Tafsirul-Ayyashiy*.
- 2 Sheikh Muhammad Mar'iy al-Aminiy al-Antakiy. Amehitimu chuo kikuu al-Azhar, na alishikilia cheo cha ukadhi mkuu huko Halabu.³¹ Akiwa na nafasi ya kielimu na kijamii Mwenyezi Mungu alimuongoza kujiambatanisha na njia ya Ahlul-Bayt (a.s.), na ana kitabu kimekwishapigwa chapa na kimesambaa, nacho ni *Limadha Ikhtartu Madhhaba Shiah* (Kwa nini nimechagua madhehebu ya Shia) pamwe na yeye wameikubali Shia maelfu ya watu wa Halabu.
- 3 Sheikh Salim al-Bushriy. Naye ni miongoni mwa wanavyuoni wa Ahlu Sunna, alikuwa mkuu wa masheikh wa al-Azhar Shariif mara mbili maishani mwake. Yalijiri mazungumzo mengi kati yake na Abdul Husein Sharafud Diin naye ni mwanachuoni wa Shia, maongezi hayo yamekusanywa katika kitabu *al-Murajaatu*, na maongezi haya tulivu yalileta tija ya Sheikh Salim al-Bushriy kuukubali Ushia, katika maongezi yake ya mwanzo akasema wazi wazi kuwa yeye si mwenye upendeleo wa upande mmoja, kwa kauli yake: “Kwa kweli mimi ni mtafuta kilichopotea, na mtafiti wa ukweli, haki ikibainika, haki ndiyo ya kufuatwa, vinginevyo, mimi ni kama alivyonena mnenaji: Sisi na tulicho nacho, na wewe na

³¹ Mkoa mmojawapo Kaskazini mwa Jamhuri ya Syria.

ulicho nacho, ni mridhia na rai ni tofauti”³²

Na baada ya maongezi mengi yaliyoweka wazi elimu za pande mbili, heshma yao kubwa na tabia zao njema na kutojiambatanisha kwao na upendeleo kwa ajili ya ukweli, Sheikh Salim al-Bushriy mwisho wa mzunguko anasema wazi: “Mpaka hali ya uficho ilipotoweka, na haki imebainika kwa usafi wake, asubuhi imekuwa bayana kwa mwenye macho mawili, shukurani ni zake Allah kwa mwongozo kwa ajili ya dini Yake, na kupata tawfiki ya aliloliitia kwenye njia Yake, na rehma na amani ya Allah imfikie yeye (s.a.w.w.) na ahali zake.”³³

- 4 Sheikh Mahmud Abu Riyah. Mwanachuo na mwandishi wa Kimsri ana vitabu vingi na ubunifu, miongoni mwavyo ni *Adhwau Ala Sunna Al-Muhammadiyah*, na kitabu *Abu Hurayra Sheikhul-Mudhwirah*.
- 5 Wakili Ahmad Husein Yaqubu. Na yeye ni mwandishi wa Jordan aliyeukubali Ushia, ana kitabu *Nadhariyatu Adalatus-Swahabah* na kitabu *Alkhutatu Siyasiyatu Litawhidil-Ummatil-Islamiyyati*.
- 6 Dk. Tijani Samawiy, na yeye ni Mtunisi aliyeukubali Ushia, na anajumla ya vitabu miongoni mwavyo ni: *Thumma I h t a d a y t u* , *Liakuna maas-Swadiqiin*, *Fas’alu Ahladhikri* na *Shia hum Ahlus-Sunnah*.
- 7 Mwandishi wa vitabu na mwandishi wa habari za magazeti Sayyid Idrisa al-Huseiniy kutoka Morocco. Ana vitabu *La Qad Shayaanil-Huseinu*, *al-Khilafatul-Mughtaswaba*, na *Hakadha Araftus-Shia*, hiki hakijapigwa chapa.
- 8 Swaibu Abdul Hamid. Ana kitabu *Manhaju Fil-Intimail-Madhhabyi*.

³² *Murajaatu*, Uk. 59.

³³ *Murajaatu*, Uk. 424.

- 9 Said Ayyub. Ana kitabu *Aqidatul-Masihi Dajal*. Anasema mwanzoni mwa kitabu chake: “Umenikuta ndani ya mjadala najaribu kuondoa rundo mbali na ukweli, ili ukweli uwe wazi mbele ya macho na akili, rundo hizo ambazo zimewekwa na walimu wa kuitia giza kadiri ya muda wa historia ya mwanadamu uendeleavyo! Na ninaposhika jembe ambalo kwalo niondoe kichaka, nina sababu za kutosha za kuitekeleza kazi hii.”³⁴ Na ana kitabu kingine *Maalimul-Fitan*, kikiwa na juzuu mbili.
- 10 Mwandishi Mmisri Swalihul-Wurdaniy. Ana kitabu *Al-Khidah, Rihlatiy Minas-Sunnah Ilas-Shiah, Harakatu Ahlul-bayt (a.s.), Shia Fii Misri*, na *Aqaidu Sunna Wa Aqaidus-Shia at-Taqarubu Wat-Tabaudu*.
- 11 Mwandishi Mmisri, Muhammad Abdul Hafidh. Ana kitabu *Limadha Ana Jaafariy*
- 12 Mwandishi Msudani. Ustadh Sayyid Abdul-Mun’im Muhammad al-Hasan, ana kitabu *Binuri Fatmah Ihtadaytu*.
- 13 Sheikh Abdillahi Nasir wa Kenya, amekuwa Shia, hapo kabla alikuwa miongoni mwa masheikh wakubwa wa kiwahabi.³⁵ Naye ana vitabu vingi katika uwanja huu miongoni mwavyo *Shia na Qur’ani*, *Shia na Hadithi*, *Shia na swahaba*, *Shia na taqiyyah*, na *Shia na uimamu*.
- 14 Samahatu Alimu na khatibu na mwanamjadala Sayyid Ali al-Badriy anatoa huduma kubwa katika kueneza madhehebu ya Ahlul-Bayt (a.s.) baada ya kuwa Shia. Alizunguka dunia akifanya vikao vya mjadala mingi akiambatanisha na kitabu kikubwa ambacho kipo njiani kupigwa chapa, kikiwa na anwani *Ahsanul-Mawahibi Fii Haqiqil-Madhahibi*.

³⁴ *Aqidatul-Masihi ad-Dajal*, Uk. 9.

³⁵ Mimi nimefasiri ibara hii kulingana na maelezo ya mwandishi wa kitabu hiki, waila mimi binafsi sijui uwahabi wake - **Mtarjumi**.

15 Mwandishi Msyria Sayyid Yasiyn al-Maayufu al-Badraniy. Ana kitabu kwa anuani ya *Ya Layta Qawmiy Yaalamuna*.

Sampuli ya ubadilishaji wa waandishi:

Nayo ni nyingi nafasi itatuwia ndefu kuiorodhesha, hivyo vilivyo vingi miongoni mwa vitabu vyote vilivyowajibu Shia havikukusudiwa ila kupotosha, kubadilisha, na kusambaza tuhuma na uwongo. Hii ukiongezea kuwa wao masunni kuvitegemea vitabu vya kisunni katika kuzijibu itikadi za Shia, sio njia muwafaka katika mlango wa kutoa hoja na mjadala.

Sheikh Mudhaffari anasema kuhusu hilo: “Jua kuwa si sahihi kutoa dalili dhidi ya hasimu ila kwa ambalo kwake ni hoja. Kwa ajili hiyo utamwona msanifu Mwenyezi Mungu amrehemu na wengine – yaani Allamah Hilliy - waandikapo kutoa hoja dhidi ya Ahli Sunnah wamejihusisha na kutaja habari zao si habari zetu. Na hawa kaumu hawajiambanishi na kanuni za utafiti wala hawakupita njia ya mjadala.”³⁶

Kama ambavyo wao katika kujibu wanategemea kuileta sura ya jumla ya itikadi za Shia bila ya jibu la kimantiki kuhusisha kila kishemu miongoni mwa sehemu za madhehebu. Na hii sio insafu katika viwango vya uaminifu wa kitaaluma. Hivyo basi utamkuta Dk. Nasirul-Ghafariy anasema katika utangulizi wa kitabu chake *Usulu Madh habi Shia* Uk. 15: “Kwa kuwa katika jumla ya itikadi kuna litoshelezalo kutambua hakika yake, kwa kuionyesha tu. Kwa ajili hii Sheikhul-Islam Ibnu Taymiyya amesema kuwa: ‘Kuifanyia taswira madhehebu ya batili kunatosha kubainisha uharibifu wake, wala haihitaji dalili nyingine pamwe na taswira njema.’”

Endapo hayo yatakuwa sahihi, hapana budi mfanya taswira wa itikadi awe muumini mwenye kuitakidi itikadi hiyo, ili awe na uhuru wa kutosha

³⁶ *Dalailus-Swidiq* Juz. 1, kwenye utangulizi.

katika kufafanua itikadi zake. Na ni miongoni mwa dhulma, lije jicho geni lifanye taswira itikadi ya mtu mwingine kwa sura mbaya mno. Na ayasemayo Ibnu Taymiyya ni aina ya siasa ya kuwaweka ujingani wafuasi wake anapowafanyia taswira madhehebu zinazompinga kwa sura azitakazo yeye.

Lau hilo lingetosha kuwa ndio hoja ingekuwa yule kafiri anayeishi Ulaya mwenye kubeba sura iliyopotoshwa ya uislamu - fikrani mwake – kwa sababu ya taswira iliyofanywa na mustashrikina (*Orientalists*) na maadui wa dini, basi angekua na udhuru kwa hilo. Hivyo basi maneno haya ni dhaifu na ni njia kosefu haifai kutolea dalili. Yasikitisha kuwa hii ndio dini yao, na zakujia baadhi ya sampuli za upotoshaji wao:

Kitabu *Usulu Madhhab Shia*, cha Dk. Nasir Abdullahi al-Ghafariy, ambacho ni risala ya Ph.D. kutoka chuo kikuu cha kiislamu cha Muhammad bin Saudi na kwa risala hiyo ametunukiwa nishani ya daraja ya heshma ya kwanza. Miongoni mwa masingizio yake dhidi ya Shia:

a. Kauli yake: “Hivyo kwa ajili hiyo Ushia unaipiga vita Sunnah. Ndio maana Ahlu Sunnah wamekuwa mahsusi kwa jina hili kwa ajili ya kufuata kwao Sunna ya Mustafa (s.a.w).”³⁷

Halafu baada ya hayo anajaribu kuzitoa riwaya zile za kishia ambazo zinawajibisha kuifuata Sunnah. Kwa hiyo anasema: “Ila tu kwamba mwenye kuzisoma nusus za kishia na riwaya zake hueda akaishia kuamua kuwa Shia, kidhahiri wanaizungumzia Sunna na wanaikanusha kindani, kwa kuwa sehemu kubwa ya riwaya zao na kauli zao zinaelekea mwelekeo unaokwenda kombo mbali na Sunnah ambayo waijuayo waislamu, katika kufahamu na kuitekeleza na katika sanadi na matamshi...”³⁸

³⁷ Juz.1. Uk.301.

³⁸ Juz.1. Uk.307

Ama kuhusu kauli yake: Shia yaipiga vita Sunnah, haina nafasi, kwa kuwa vitabu vya Hadithi kwa Shia vinazidi mara kadhaa vitabu vya Ahlu Sunnah, bali riwaya za *al-Kafiy* peke yake ni zaidi ya riwaya za *Sihah Sita*. Hii ni kuachia mbali vitabu vikubwa kabisa katika Hadithi kama *Biharul-Anwar* ambayo idadi ya Jalada zake zinafikia mia na kumi.

Hivyo ikiwa Shia wanaipiga vita Sunnah basi hivi vitabu vikubwa ni kwa ajili ya nini?! Au anakusudia nini kwa neno Sunnah?

Je hiyo Sunnah ni ile iliyokuja katika riwaya za Ahlu Sunnah pekee ndani ya *Sihah* zao? Endapo jibu litakuwa ni ndio, hii bila shaka itakuwa hoja dhidi yao sio dhidi ya Shia.

Na usemi wake: “Kwa kuwa sehemu kubwa ya riwaya zao na kauli zao zinaelekea mwelekeo unaokwenda kombo.” Hii ni miongoni mwa kauli za kustaaajibisha, ikiwa Shia tokea asili wanaafikiana na massuni katika nyanja zote za Hadithi, sanad, matamshi, utekelezaji na kufahamu hapangekuwa na sababu ya tofauti. Kwa hiyo Shia wanaamini Sunna ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) na wanalazimika nayo. Ama dai la kuwa wao ndio mah-susi kwa Sunna ndio maana wameitwa Ahlu Sunna kwa kuwa ndio wanaoshikamana na Sunnah ya Mtume wa Mwenyezi Mungu ni dai lisilo kuwa na insafu.³

Halafu pili: Hivi wewe na kaumu yako ni kigezo cha dini, kwamba kila kitu unakipima kwa kigezo chako mwenyewe binafsi?! Ni uadilifu gani unahukumu hivyo!

b. Kubadilisha kwake ukweli katika kunakili nususu zilizokatwa

³ Ikumbukwe kwamba jina hili la Ahlu Sunnah wamelipewa na Muawiyah kwenye mwaka wa 42AH. ulioitwa - *Mwaka wa Jamaa* - **Mtarjuma**

ambazo hubadilisha maana. Naye anasema mwishoni mwa utangulizi wake: “Aghlabu nimetilia umuhimu kunakili herufi kwa herufi, ili kuchunga neno mahali pake na dharura ya umakini katika kunakili na... Na hili ndilo linalolazimishwa na njia ya kielimu katika kunakili maneno ya hasimu.” – Je, mstahiki Dk. amejilazimisha na hilo?

Katika ukurasa wa 252 Juz. 2, ametaja Hadithi katika usemi wake kuhusu kumuona Mwenyezi Mungu kutoka kwa Ibnu Babuwayh al-Qummiy kutoka kwa Abu Baswiri kutoka kwa Abu Abdillahi (a.s.), alisema: Nilimwambia: Nipe habari kuhusu Mwenyezi Mungu Azza wa Jalla, waumini watamuona siku ya Kiyama? Alisema: Naam.

Na anainakili riwaya hii katika kitabu *Tawhidu* Uk.117 lakini hakisema riwaya kamilifu, ni jambo ambalo limebadilisha maana kamili. Riwaya kamili yakujia na uamuzi ni wako.

“Alisema: Nilimwambia: Nipe habari kuhusu Mwenyezi Mungu Azza wa Jalla. Waumini watamuona Siku ya Kiyama? Alisema: Ndio, na walikwishamuona kabla ya Siku ya Kiyama. Nilisema: Lini? Alisema: Alipowaambia, Je siko Mola wenu. Wakasema: Uko Mola wetu.

Halafu alinyamaza – yaani Imam – kwa muda halafu akasema: Kwa kweli waumini ni wenye kumuona duniani kabla ya Siku ya Kiyama, je humuoni katika muda wako huu? Abu Baswiru anasema: Nilimwambia: Nimejitoa muhanga kwa ajili yako, nitahadithia haya kutoka kwako.

Akasema: - Imam: Hapana, kwa kuwa wewe ukihadithia hayo, mkanushaji akikanusha akiwa hajui maana ya usemayo halafu akadirie kuwa hiyo ni tashbihi, atakufuru. Kuona kiroho si kama kuona kwa macho, Mwenyezi Mungu yu mbali na wanayomsifu

nayo mushabihuna na waliopotoka.”

Waona umbali ulioje kati ya maana ya kwanza na ya pili, bali maana ya kwanza kwa tamko kamili la riwaya ni miongoni mwa kauli za Mushabihuna na wapagani waliopotoka mbali na itikadi sahihi ya Mwenyezi Mungu.

Kwa nini hakunakili kauli ya Imam Baqir alipoulizwa na al-Kharijiy. “Alimwambia: Ewe Abu Jafar waabudu kitu gani? Akasema: Allah. Al-Khaarijiy akasema: Umemuona? Akasema: Ndio. Macho hayajapata kumuona kwa kushuhudiwa na uoni wa macho lakini nyoyo zimemuona kwa imani ya kweli. Hajulikani kwa kukisia wala kudirikiwa kwa hisi. Yuasifika kwa alama, maarufu kwa dalili. Hafanyi dhulma katika hukumu yake, huyo ni Mwenyezi Mungu hapana Mola apasaye kuabudiwa ila Yeye.³⁹

Na miongoni mwa ushahidi pia wa kuikata riwaya ni maneno yake kuhusu jinsi Mwenyezi Mungu alivyo. Hivyo ananakili riwaya kutoka *Biharul-Anwar* kutoka kwa Abu Abdillahi Ja’far Sadiq (a.s.) kuwa aliulizwa kuhusu Allah: “Je ataonekana siku ya miadi?”

Akasema: “Ametakasika Subhana na Yu mbali na hayo, yuko juu kabisa...Kwa kweli macho hayawezi kudiriki ila chenye rangi na umbo na Mwenyezi Mungu ni Muumba wa rangi na umbo.”⁴⁰

Na anasema baada ya hayo: “Na inadhihiri hoja waliyoitoa hao walioiweka riwaya hii kuwa ni ya Ja’far Sadiq (a.s.), ndani yake mna maana ya kukanusha kuwepo kwa haki, kwa sababu kisichokuwa na umbo kabisa hakipo.”⁴¹

³⁹ *Al-Ihtijaju*, Uk. 321.

⁴⁰ Juz. 2, Uk. 551.

⁴¹ Juz. 2, Uk. 551.

Kwanza tunatoa maoni kuhusu kanuni hii, halafu tutataja ushahidi wa kuikata Hadithi.

Kauli yake: Kisichokuwa na umbo kabisa maana yake hakipo. Na ameitaja kanuni hii ya ajabu ya aina yake! ili kuitangua Hadithi ya Imam Sadiq (a.s.) iliyotangulia. Na ukweli ni kwamba akili haikupata nuru kwa riwaya ya Ahlul-Bayt, na imeleleka kwa riwaya za Kaabul-Akhbari na Wahbu bin Munabih, hafahamu Hadithi za Ahlul-Bayt. Basi nini anakusudia kwa kauli yake: Kabisa. Je anakusudia kisichokuwa na umbo katika jumla ya yasemwayo kuwa yana umbo?

Ikiwa anamaanisha hivyo ndivyo, kwa kuwa Mwenyezi Mungu (s.w.t.) Yu nje ya yasemwayo kuwa yana umbo. Hazungukwi na maana iliyo kwenye neno wapi, upande, au mahali. Na asemaye kuwa Mwenyezi Mungu anajaaliwa umbo kwa haya yasemwayo yaliyo maarufu katika umbo, atakuwa amekufuru, na amemsifu Mwenyezi Mungu kwa sifa za mada – *matter*, kwa sababu umbo ni miongoni mwa yanayolazimiana na mwili – *material* – na vyenye mipaka, na Mwenyezi Mungu hana mpaka na Yeye si mada (*matter*).

Na hili ndio kosa ambalo mwandishi ameliingia, alipofanyia taswira kuwa Allah (s.w.t.) anaweza kufanyiwa taswira kwa umbo, na hili linarejea kwenye upinzani wa hisia zake, hivyo hawezi kufahamu ila kwenye mipaka ya hisi. Kwa ajili hiyo anakanusha kuwepo kwa kila chenye kuwepo ambacho kipo nje ya wigo wa umbo.

Ama ikiwa anakusudia umbo nje ya yasemwayo kuwa yana umbo yaliyo maarufu, haya hayaitwi umbo. Hivyo basi maneno yake hayana msingi.

Halafu anataja sehemu tu ya riwaya ili atiliye nguvu kwayo maneno yake na athibitisha kuwa riwaya za Shia zinapingana, anasema: “Kama ambavyo haya yanapingana na aliyoyaeleza mwandishi wa kitabu *al-Kafiy* kutoka kwa Abu Abdillahi kuwa: ...walakini hapana budi kuthibitisha kuwa yeye analo umbo ambalo mwingine hastahiki mbali na yeye wala hashirikishwi humo wala hazungukwi nalo, wala halijui asiye kuwa Yeye.”⁴²

Riwaya hizo zakujia kikamilifu ili nikuthibitishie kinyume na alivyodai:

“Muulizaji akasema: ‘Utakuwa umemfanyia mpaka ukithibitisha kuwepo kwake.’ Abu Abdillahi (a.s.) akasema: ‘Sijamfanyia mpaka, lakini mimi nimemthibitisha, kwa kuwa hakuna kati ya kukanusha na kuthibitisha daraja.’ Muulizaji akasema: ‘Hivyo anayo wapi na dhati?’ Akasema: ‘Kitu hakithibiti ila kwa wapi na dhati.’ Muulizaji akasema: ‘Analo umbo?’ Alisema (a.s.): ‘La kwa kuwa umbo ni upande wa sifa na kuzingira. Lakini hapana budi kutoka upande wa kubatilisha na wa kushabihisha, kwa kuwa mwenye kumkanusha amemkataa na kuondoa umola Wake na ameubatilisha. Na mwenye kumshabihisha na kingine anakuwa amemthibitisha kwa sifa za viumbe wenye kusikika ambao hawastahiki umola, lakini hapana budi kuthibitisha kuwa analo umbo ambalo hastahiki mwingine, wala hashirikiani katika hilo wala halizingirwi wala halijui mwingine.’”⁴³

Soma na zingatia maana inayofidishwa na riwaya hii, ni tofauti kabisa na aliyoyasema: “Kisichokuwa na umbo kabisa hakipo” Kwa hiyo muulizaji kumwambia Imam: ‘Analo umbo?’ Alisema (a.s.): ‘La’ kuipinga kanuni hii aliyoitolea ushahidi kwa Hadithi iliyokatika.

⁴² Juz. 2, Uk. 551.

⁴³ *as-Shafiy Fii Sharhil-Kafiy* Juz. 2, Uk. 62.

Hivyo umbo ambalo mwandishi analikusudia na kuitakidi ni umbo ambalo ni miongoni mwa ambayo maudhui hukumbwa nalo. Imam amemtakasa mbali nazo kwa jibu lake kwa muulizaji: ‘Kwa kuwa umbo ni upande wa sifa na kuzingira.’ na hii haijiri kwa Allah (s.w.t.).

Ama umbo ambalo Imam amelisema mwisho wa Hadithi: “Umbo ambalo hastahiki mwingine, wala hashirikiani katika hilo wala halizingirwi wala halijui mwingine” umbo hili japo litwe umbo uitwaji huo ni aina ya majazi, kwa sababu ya upungufu wa msamiati wa Lugha na haikuitwa umbo ila ni katika mlango wa ushirikiano wa kitamko. Hivyo tamko limeshirikiana na maana iko tofauti.

Na riwaya hii ameleleza Ibnu Babuwayh al-Qummiy kwa sanadi hii hii na matamshi haya haya: “Lakini hapana budi kuithibitisha dhati bila umbo, hastahiki mwingine wala hashirikishwi katika hiyo wala kuzingirwa wala haijui mwingine.”

Riwaya hii inaondoa mashaka na yabainisha makusudio kamili, nayo ni kukanusha sura zote za umbo. Kwa kuwa kumthibitishia nazo Mwenyezi Mungu ndiyo tashbihi yenyewe bali makusudio ya hizo sifa ni kuthibitisha sifa zake zote za ukamilifu nazo ndio Dhati Yake.

- 2) Ihsan Ilahiy Dhahhir: Naye ni miongoni mwa waandishi maadui wakubwa wa Shia. Na ana jumla ya vitabu katika kuwajibu Shia, vya msitari wa mbele katika hivyo ni vinne:

Shia na Sunnah.

Shia na Ahlul-bayt.

Shia na Qur'ani.

Shia na Tashayuu.

Na kwa kweli ametumia uwezo wake wote kuwajibu na kujiingiza kwenye fikra zao. Tunatamani angekuwa msafi mwaminifu mwenye tabia njema na adabu. Amewasingizia Shia ambayo yawezayo muotesha mvi kijana mdogo na kumfanya mtu mzima awe mzee. Na mimi namuita kila mwenye akili timamu avisome vitabu vyake, halafu aangalie. Kwanza: Utaratibu wake, pili: Masingizio yake. Tatu: Kubadilisha kwake baada ya kufanya rejea vitabu vya Shia ambavyo vinachukua maudhui hiyo hiyo.

Na hapa natosheka na kutaja baadhi ya shuhuda kwa sababu nafasi hairuhusu kujibu na ufafanuzi. Na kabla sijajishughulisha na kubadilisha kwake ukweli, nakuelekeza kwenye mazingatio mawili ya haraka, njia yake ya kutupa na njia yake ya kutoa fikra.

a. Zingatia la kwanza: Njia yake inajikita katika kuorodhesha itikadi za Shia kwa utaratibu potovu chini ya vichwa vya habari vinavyochukiza, ili afanye kizuizi kati ya msomaji na itikadi za Shia. Ambalo lingepaswa liwe ni angekuwa anafuata njia salama katika kujibu, kwanza azitaje itikadi za Shia, halafu azitaje dalili zao na baada ya hapo azijibu kwa dalili na burhani, halafu alete dalili za anayoyaamini.

Na mfano wa hilo, anasema katika kitabu chake *Shia na Sunna* Uk. 53, chini ya anwani 'Mas'ala ya Badau': "Ilikuwa kati ya fikra alizozieneza Myahudi na Abdullah bin Saba'a ni kuwa Mwenyezi Mungu hupatwa na Badau. Yaani kusahau na kutojua, Mwenyezi Mungu Yu juu mbali na wanayoyasema."

Halafu anazitaja riwaya kutoka vitabu vya Shia kuhusu Badau bila ya kuzitaja dalili za Shia kuihusu Badau kutoka vitabuni na riwaya za Bukhari na Muslim, na kauli za wanavyuoni wa kisunni, na dalili ya kiakili, na bila ya kuweka wazi ufahamu wa Badau kwa Shia, isipokuwa huitambulisha kulingana na utashi wake kuwa ni kusahau na ujinga. Na anajengea juu ya utambulisho huu wa makosa tafsiri yake ya riwaya ya Shia kuwa ndio tafsiri ya Shia ya Badau. Hali yake hii ni sawa na hali yake katika mas'ala ya *Taqiyah*, hivyo anasema katika Uk. 127 chini ya anwani 'Shia na uwongo.' Anaanza kwa kusema: "Shia na uwongo kana kwamba ni matamko mawili yenye maana moja hakuna tofauti kati yao. Yamekuwa pamoja toka siku ambayo madhehebu hii iliasisiwa na yakawa humo. Hivyo basi mwanzo wake si kingine ila ni uwongo na kwa ajili ya uwongo..."

Halafu analitolea hoja hilo anasema: "Madamu Ushia ni mtoto wa uwongo walioupaka rangi ya utakaso na utukufu na kuuita jina si lake, na kwa ajili yake wamelitumia neno *Taqiyyah*..."

Nakuulizeni – kwa jina la Mungu – ni njia gani hii katika mjadala wa kielimu, unahujumu na kudhihaki bila ya fahamu vipi imekuwa jaizi kwake aifasiri *Taqiyyah* kuwa ni uwongo? Hali ikiwa Qur'ani imelitumia neno hili, Mwenyezi Mungu (s.w.t.) anasema:

﴿ لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتَةَ
وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴾

“Wenye kuamini wasiwafanye makafiri kuwa viongozi badala ya wenye kuamini, na atakayefanya hivyo, basi hana chochote kwa Mwenyezi Mungu, ila mtakapojilinda nao kwa kujihifadhi. Na Mwenyezi Mungu anawatahadharisha na nafsi yake, na kwa Mwenyezi Mungu ndio marejeo.” (*Surat al-Imran: 28*).

Na kwa maana kama hiyo katika Aya nyingine:

﴿ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ
وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

“Anayemkataa Mwenyezi Mungu baada ya imani yake isipokuwa yule aliyelazimishwa hali moyo wake unatulia kwa imani, lakini anayefungua kifua kwa kufuru, basi ghadhabu ya Mwenyezi Mungu iko juu yao, na watapata adhabu kubwa.” (Surat an-Nahl: 106).

Taqiyah maana yake ni: Kuficha imani na kudhihirisha kinyume chake, endapo mtu atahofia nafsi yake, mali yake, na heshima yake. Na hili mwislamu yoyote hayuko kinyume nalo, kwa sababu anayekirihishwa hana hesabu iwapo atafanya analokirihishwa kulifanya. Bali wakati mwingine huwa wajibu kufanya *Taqiyah*, ikiwa kutokufanya *taqiya* kutasababisha madhara kwa wengine au kwa maslahi ya risala na dini, kama walivyofanya muumini wa Aali Firaun, na hivyo katika hali ya dharura hukumu yataweka mbali na maudhui yake.

Mwenyezi Mungu (s.w.t.) amesema:

﴿ فَمَنْ أَضْطَرُّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾

“Basi mwenye kushikwa na haja kubwa pasi na kutaka wala kutoka katika mpaka, huyo hana dhambi. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mwingi wa kusamehe, Mwenye kurehemu.” (Sura al-Baqarah: 173).

Ihsan Dhwahir hakukusudia kwa hili ila kufanya hadaa na laghai kwa njia ya werevu. Kwa hiyo *Taqiyah* anaipa tafsiri kuwa ni uwongo na kuiweka katika habari ambazo huzingatiwa kuwa salama. Na hili linapothibiti katika akili ya msomaji humkusanyia kundi la riwaya za kishia ambazo zinase-

ma wazi *Taqiyah*, na anamuwekea msomaji mahali pa *Taqiyyah* neno uwongo, na hatimaye kupata maana inayomfanya ayachukie yale wase-mayo Shia.

Na mimi hapa sipo katika hali ya kujibu au kuthibitisha wasemayo Shia, kwa sababu hakua tayari kufanya naye mjadala, na hajatoa dalili hata moja iliyo kinyume ili ipate kujibiwa. Ambalo ni muhimu kwetu hapa ni kubainisha utaratibu wake na njia yake tu.

b. Zingatia la pili: Sio mantiki kuidhiki itikadi ya mtu mwingine na kui-hukumu kuwa ni batili kwa sababu tu inapingana na itikadi yako. Lakini yasikitisha, huu ndio utaratibu wake na utaratibu wa wengine miongoni mwa waandishi. Kila kitu ni kinyume na tuliyosema. Swala yao sio kama swala yetu, swamu yao sio kama swamu yetu na zaka yao si kama zaka yetu...

Kama kwamba wao ndio kigezo cha dini na ni maimamu wa waislamu, kwamba hapana budi kila kitu kizunguke kwenye jiwe lao. Wakiwa kwa hilo wanavuka kanuni isemayo: Sisi tu pamwe na dalili tunaelemea iele-meako.

Na hii ni kinyume na utaratibu wa Qur’ani katika utafiti na mjadala wa kie-limu ambao unatambua pande mbili, Mwenyezi Mungu anamfundisha Mtume wake jinsi ya kusema na makafiri na washirikina. Anasema (s.w.t.):

﴿ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴾

“Na bila shaka sisi au nyinyi tuko juu ya uongofu au katika upotovu ulio wazi.” (Sura Sabaa: 24).

Angalia muamala huu wa tabia njema, hakusema kuwa mimi niko kwenye haki na nyinyi mko kwenye upotovu, bali amesema ima ni sisi au nyinyi tuko katika haki au katika batili, huu ndio utaratibu wa Qur’ani ilipoitelea jamii

uhuru wa kujadili ikisema: “**Sema: Leteni dalili yenu kama nyinyi ni wakweli**” (*Surat Al-Baqarah: 111*).

Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alikuwa anasikiliza uthibitisho wao na kuujibu kwa jibu lile ambalo ni jema. Qur’ani imesajili mifano mingi sawa iwe pamoja na Mtume Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) au pamoja na manabii waliopita. Katika kisa cha Ibrahim na Namrudu, Musa na Firauni, ni mazingatio bora. Mwenyezi Mungu (s.w.t.) amethibitisha hoja na thibitisho nyingine za makafiri katika Qur’ani yake na amezipa utakatifu ule aliozipa Aya zingine miongoni mwa Aya za Qur’ani, wala hakujuzisha kwa mwislamu aziguse bila ya udhu. Kwa mujibu wa fiqhi ya Shia.

Ihsanu Dhwahiri na walio mfano wake wako wapi wao na njia hii ya Qur’ani ya asili. Na yeye - yaani Ihsanu Dhwahiriir - anajifaharisha binafsi na jamaa zake akisema: “Wasomaji wa Qur’ani ambao wanaisoma nyakati za usiku na nyakati za mchana.”⁴⁴

Nini faida ya aisomaye Qur’ani na kuzifanyia tartili Aya zake wala hazizingatii, apate kutoka humo uoni na uelewa, ambao utamfichulia njia yake maishani na ajifunze kutokana nayo jinsi ya kuwatendea watu wengine wanaokuwa kinyume naye katika itikadi na madhehebu, lakini Imam Ali (a.s.) amesema kweli aliposema: “Ni wasomaji wangapi wa Qur’ani hali Qur’ani yawalaani.”

Mifano ya ubadilishaji wake:

i) Amenakili katika kitabu chake *Shia Wa Ahlul-Bayt*, Uk. 40 tamko la Imamu Ali (a.s.) kutoka katika *Nahjul-Balaghah*, akitolea dalili kuwa Imamu Ali anaikubali *Shura* wala hatambui tamko rasmi, na kuwa *Shura* ya Muhajirina na Answar ndio ridhaa ya Allah. Uimamu hauwi bila yao. Hiki

⁴⁴ *Shia Wal-Qur’ani*. Uk.7.

ndicho alichokichopoa kutoka katika maelezo ya Ali (a.s.). Nayoy kama ujuavyo ni utanguzi kamili wa wayasemayo Shia. Na haya hapa maelezo ambayo yeye ameamdika akidai kuwa ndani yake ametoa tija hiyo:

“Kwa kweli *Shura* ni ya Muhajirina na Answare tu. Wakiafikiana kwa ajili ya mtu, na wakamuita imamu hiyo huwa ndio ridhaa ya Mwenyezi Mungu, endapo akitoka mtokaji - nje ya *Shura* hii - kwa kebehi au uzushi watamrudisha alikotoka, akikataa watampiga kwa sababu ya kufuata kwake njia isiyokuwa ya waumini, na Mwenyezi Mungu atamuweka alipojiweka.”

Na baada ya kufanya kwangu rejea kwenye vyanzo imenibainikia kuwa huyu mtu si mwaminifu katika kunakili kwake, kwa kuwa yeye amekata alichopenda katikati ya maneno na ameacha mwanzo wake na mwisho wake ili apotoshe ukweli na aubadilishe.

Haya hapa maelezo ya Imam (a.s.) yakiwa kamili ambayo kwa kukamilika kwake ufahamu wote hubadilika, na itabainika kuwa alilosema Imam (a.s.) lilikuwa katika mlango wa mithali isemwayo: Walazimisheni ambalo wenyewe wamejilazimisha nalo. Na hii ni hotuba kutoka kwa Imam Ali (a.s.) kwa Muawiyah.

“Kwa kweli wamenifanyia baia kaumu ile ambayo ilimfanyia baia Abu Bakr, Umar na Uthman kwa taratibu zile ambazo ziliwafanya wawafanyie baia. Aliyekuwa hadhiri hakuwa na hiari wala asiyekuwa hadhiri hakuwa na haki ya kukataa, kwa kuwa *Shura* ni ya Muhajirina na Answare tu, wakiafikiana...Kwa umri wangu ewe Muawiyah lau ungeangalia kwa akili zako si kwa utashi wa nafsi yako ungenikuta mimi ni asiye na dhambi kabisa miongoni mwa watu kuihusu damu ya Uthman, na ungejua kuwa mimi nilikuwa nimejitenga mbali nayo, ila ikiwa utasingizia basi singizia upendavyo wasalamu.”⁴⁵

⁴⁵ *Nahjul-Balagha* Sharhu ya Muhammad Abduh, Uk. 22.

Hivyo basi Amirul-Muuminina alileta hoja dhidi ya Muawiyyah ile ambayo Muawiyah alikuwa anaileta na bado wafuasi wake wanaileta hoja hiyo mpaka hii leo, kutetea usahihi wa ukhalifa wa Abu Bakr, Umar na Uthman. Ali (a.s.) akawalazimisha kwa hoja yake mwenyewe, yaani hoja ya Muawiyyah mwenyewe.

Alisema: Ikiwa baia ya makhalifa waliokuwa kabla yangu ilikuwa sahihi kwa hiyo baia yangu ni mfano wa yao. Watu wamekwisha nifanyia baia wala hapana njia kwa mwenye kukataa baada ya baia kutimia, hana haki ya mwenye kuhudhuria baia achague kama ilivyotokea katika ile baia ya Umar baada ya Abu Bakr kumwainisha. Wao hawakuwa na hiari baada ya kuainishwa kwake, wala kwa asiye kuwepo kuikataa, kama ambavyo Imam (a.s.) hakuweza kuikataa baia ya Abu Bakr iliyofanyika ndani ya saqifa, kwa kuwa ilikuwa kwa kificho.

Hii ndio *Shura* mliyojigamba nayo, sawa iwe kuhusu uamiiri wa Abu Bakr, Umar, au Uthman. Hiyo ni ridhaa ya Mwenyezi Mungu kama mnavyodai. Haifai atoke humo mtokaji vinginevyo atarudishwa kama walivyorudishwa wazuia zaka walipokataa kumpa Abu Bakr, kwa sababu hawakumtambua kuwa ni khalifa kisheria kwa maoni yao. Kwa mantiki hiyo ewe Muawiyah hauna nafasi kwa kuwa watu wameafikiana kunifanyia baia ila ikiwa utafanya uovu basi fanya uovu upendavyo.

Hii ndiyo maana inayofidishwa na muktadha wa jumla, lakini haikupendezewa na utashi wa binafsi wa Ilahiy Dhwahhir.

ii) Katika kitabu chake ameileta Hadithi kutoka katika tafsiri iliyonasibishwa na al-Hasan al-Askariy, anasema humo: “Mtu miongoni mwa wanaowachukia Aali Muhammad na swahaba wake wa kheri..... au mmoja katika wao Mwenyezi Mungu atamwadhibu adhabu..... lau igawanywe sawa ya idadi ya viumbe wa Mwenyezi Mungu ingewahilikisha wote.”⁴⁶

⁴⁶ *Shia Wa Ahlul-bayt*. Uk. 41- 42.

Halafu anasema: “Kwa ajili hiyo babu yake mkubwa Ali bin Musa aliye na lakabu ya ar-Ridha – Imamu wa nane kwa Shia – alipoulizwa kuhusu kauli ya Nabii (s.a.w.w): ‘Swahaba wangu ni kama nyota, yeyote mumfuataye mtaongoka.’ Na kuhusu kauli yake: ‘Niachieni swahaba wangu.’, alisema (a.s.): ‘Hii ni sahihi.’”⁴⁷

Anataka kuleta dalili kwa hayo kuwa mtazamo wa Ahlul-Bayt kwa swahaba ulikuwa unazingatia kuwa wote ni waadilifu, hivyo si haki kwa Shia kumkebehi na kumuumbua yeyote katika wao, vingievyo inakuwa wanakhalifu kauli za Maimamu wao.

Zingatia uwongo huu wa wazi nitakaponakili kwa ajili yako maelezo kamili:

“Alisema: Baba yangu alinihadithia, akasema: Aliulizwa ar-Ridha (a.s.) kuhusu kauli ya Nabii (s.a.w.w): ‘Swahaba wangu ni kama nyota, yeyote mumfuataye mtaongoka.’ Na kuhusu kauli yake: ‘Niachieni swahaba wangu,’ akasema (a.s.): ‘Hii ni sahihi. Anamkusudia yule asiyegeuza baada yake wala kubadilisha.’ Palisemwa: Vipi atajua kuwa wao waligeuza na kubadilisha? Akasema: ‘Ni vile wapokeavyo kuwa (s.a.w.w.) alisema: Watakuja kuzuiliwa watu miongoni mwa swahaba wangu siku ya Kiyama mbali na hodhi yangu kama wazuiliwavyo ngamia wa kigeni mbali na maji, hivyo nitakuwa ninasema: Ewe Mola wangu, swahaba wangu swahaba wangu. Nitaambiwa: Kwa hakika wewe hujui waliyoyazusha baada yako. Hivyo watachukuliwa upande wa kushoto nitakuwa ninasema: Wawe mbali wawe mbali. Hivyo utaona hii ni kwa asiye geuza wala kubadili.’”⁴⁸

⁴⁷ *Shia Wa Ahlul-bayt*. Uk. 41- 42.

⁴⁸ *Uyunu Akhbari Ridha*. Uk. 85.

Angalia yaliyofanywa na khiyana katika kunakili Hadithi, ni jinsi gani ilivyobadilisha kabisa ufahamikaji wake, je sijakuambieni kuwa yeye ni mwongo?!

Na kauli ya Imam (a.s.): “Ni vile wapokeavyo” yaani hiyo ni riwaya wanayoieleza wanahadithi wao na mahafidhu wao katika Ahlu Sunnah. Na ili kusadikisha kauli ya Imam (a.s.) nitakunakilia baadhi ya riwaya ambazo zimekuja katika *al-Bukhari* na *Muslim*.

Bukhari katika tafsiri yake ya Surat al-Maidah, mlango wa: Ewe Nabii fikisha yaliyoteremshwa juu yako. Na tafsiri ya Surat Anbiyai kama alivyoeleza Tirmidhi katika milango ya sifa ya Kiyama, mlango wa mkusanyiko. Na tafsiri ya Surat-Taha: “Kwa kweli wataletwa watu katika umma wangu watachukuliwa kushoto. Nitakuwa ninasema: Ewe Mola wangu hao ni swahaba wangu, patasemwa: Kwa kweli wewe hujui waliyoyazusha baada yako, hapo nitakuwa ninasema kama alivyosema mja mwema: **Na nilikuwa shahidi juu yao nilipokuwa nao, na uliponifisha, wewe ukawa Mchungaji juu yao, na wewe ni shahidi juu ya kila kitu.** Patasemwa: Kwa kweli hao waliendelea kuritadi kinyume mbali na itikadi yao toka ulipofarakana nao.”

Na Bukhari ameeleza katika kitabu Daawati, mlango wa Hodhi. Na Ibn Majah katika Kitabu cha ibada za Hija, mlango wa hotuba ya siku ya kuchinja. Hadithi namba 583. Kama ambavyo Ahmad ameileta katika *Musnad* yake kwa njia nyingi: “Watanijia watu miongoni mwa swahaba wangu kwenye Hodhi mpaka nitakapowatambua, wataburuzwa mbali na mimi, nitakuwa ninasema: Swahaba wangu. Patasemwa: Hujui waliyoyazusha baada yako.”

Na katika *Sahih Muslim*, Kitabu cha fadhila, mlango wa kuthibitisha Hodhi ya Mtume wetu, Hadithi ya 40: “Watanijia kwenye Hodhi watu miongoni mwa waliokuwa swahaba wangu, mpaka nitakapokuwa nimewaona, watanyanyuliwa na kuburuzwa mbali na mimi, kwa hakika nitakuwa

ninasema: Ee Mola wangu! swahaba zangu, kwa kweli nitaambiwa: Kwa hakika wewe haujui waliyozusha baada yako.”

Na Bukhariy ameeleza pia: “Kwa hakika mimi ni mtangulizi wenu kwenye Hodhi, mwenye kunipitia atakunywa, na mwenye kunywa hatokuwa na kiu abadan. Watanjia kaumu ya watu, nawatambua na wananitambua, halafu patazuiliwa kati yangu na wao, nitakuwa ninasema: Swahaba wangu, patanenwa: Kwa kweli wewe hujui waliyoyazusha baada yako, nitasema: Awe mbali, awe mbali aliyebadili baada yangu.”

Lau si kuhofia kutoka nje ya maudhui ningepanua maelezo katika nafasi hii.

Ewe Ihsan, ikiwa mkono wako umenyooka ili ubadilishe yaliyokuja katika Hadithi za Shia, kwa hakika wewe hautoweza kubadilisha yaliyokuja katika Sahihi zenu.

iii) Ameleta katika Uk.66. Katika kitabu hicho hicho Hadithi ya Imam Ali (a.s.) kutoka katika *Nahjul-Balaghah*, alichonakili yeye ni hiki hapa: “Niacheni na mumtafute mtu mwingine, na mimi ni kama mmoja wenu na huenda mimi ni mwenye kusikiliza mno na mtii mno wa mliyemtawaza jambo lenu. Na mimi nikiwa waziri ni bora kwenu kuliko nikiwa amiri.”

Na niliporejea kwenye chimbuko la maelezo nilikuta ujanja na hila zake, kwa kuwa amechukua mwanzo wa maneno na mwisho wake na akaacha yaliyo kati ya sehemu mbili hizo, kwa kufanya hivyo maana inabadilika. Basi ni haya hapa maelezo kamili.

Alisema watu walipomtaka kwa ajili ya baia, baada ya kuuliwa Uthman: “Niacheni na mtafuteni mwingine, kwa kweli sisi tunalingoja jambo lenye njia nyingi na rangi nyingi, nyoyo hazisimami kwa hilo wala akili hazithibiti juu yake. Kwa kweli pambizo zimetanda mawingu na nyoyo zimekataana. Na juweni kuwa mimi nikikuitikieni nitawatwisheni

nijuwavyo wala sitosikiliza usemi wa msemaji wala lawama ya mwenye kulaumu, endapo mtaniacha basi mimi ni kama mmoja wenu na huenda mimi ni msikivu mno na mtii mno wa mtakayemtawaza jambo lenu, na mimi kuwa waziri ni bora kwenu kuliko kuwa amiri.”⁴⁹

Angalia sehemu ya maelezo aliyofuta, ni jinsi gani maana inavyogeuka kichwa chini miguu juu, hii itaitwaje, ewe Ihsan?! Na ni nani ambaye anawasingizia Ahlul-Bayt?! Aina za uwongo sio tu kusema neno na kulinasibisha kwa asiyelisema, bali ni uwongo pia ubadilishe makusudio ya usemi wa msemaji wake na udai ndivyo alivyokusudia.

Subhanallah! Amirul-Muuminiina alijua kuwa wao hawatokuwa thabiti juu ya baia hii na watageuka dhidi yake na kumpiga vita katika Jamal, Swifin, na Nahrawan, na watamletea hoja kwa maelfu ya kujiosha, kwa ajili hiyo aliwawekea hoja, na aliwaambia mbinu zake katika kuhukumu, na si nyingine ila ni haki, na haki ni chungu na ngumu., kama alivyosema (s.w.t.): **“Na wengi wanaichukia haki” (Surat Muuminuna: 70).**

Lilitokea hili alilosema (a.s.) kivitendo. Lakini nilikuwa sitazamii kuendelea mapinduzi na kujikosha huku mpaka hii leo, kwani bado wangali wanabadilisha usemi wake, hilo linaweka wazi nia mbaya na kupotoka kwa waliomfanyia baia.

iv) Ninahitimisha kwa udanganyifu huu na kubadilisha huku kuliko wazi, na ninakuachia wewe utoe maoni yako na nitatosheka nayo, kwa kuwa mimi lau ningeendelea na mfumo huu wa udanganyifu na kubadilisha nafasi ingetuwia ndefu, na kwa muhtasari huyu mtu hakuwa mkweli hata kwake mwenyewe binafsi. Na lililomfanya afanye matendo haya ni uadui wake mkali dhidi ya Ahlul-Bayt na Shia wao, vinginevyo kwa nini ushupavu huu wa wazi? Je yuataka kuwathibitishia watu haki iliyopotezwa? Hali akiwa anafuata batili na udanganyifu kuwa ndio njia na lengo?!

⁴⁹ Nahjul-Balaghah Uk. 136. Hotuba ya 92.

Ameleta katika kitabu chake *Shia Wa Ahlul-Bayt* Uk. 67: “Na Tabrasiy pia ananakili kutoka kwa Muhammad al-Baqir, linalokata shauri kuwa Ali alikuwa anaukubali ukhalifa wake na anatambua uimamu wake, na ni mwenye kula kiapo cha utii wa uamiri wake, kama anavyosema kuwa, Usama bin Zayd aliyekuwa mpenzi wa Mtume wa Mwenyezi Mungu alipokuwa anataka kutoka, Mtume wa Mwenyezi Mungu aliaga dunia. Barua ilipomfika Usama alitoka pamoja na aliokuwanao mpaka aliingia mji wa Madina, alipoona mkusanyiko wa watu kwa Abu Bakr, alikwenda kwa Ali bin Abu Talib (a.s.), akasema: ‘Nini hiki?’ Ali (a.s.) akasema: ‘Hayo ndio uyaonayo.’ Usama akasema: ‘Je umemfanyia baia?’ Akasema: ‘Ndio’”.

Na anadai amenakili tukio hili kutoka katika kitabu *Ihtijaju* cha At-Tabrasy, sasa haya hapa maelezo kamili kutoka chanzo chake:

“Imeelezwa kutoka kwa al-Baqir (a.s.) kuwa, Umar bin al-Khattabi alimwambia Abu Bakr: ‘Mwandikie Usama bin Zayd aje kwako kwa sababu kuja kwake ni kuwakata Shia mbali na sisi.’ Ndipo Abu Bakr akaandikia: ‘Kutoka kwa Abu Bakr Khalifa wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kumwendea Usama bin Zayd. Ama baad, angalia ikikufikia barua yangu njoo kwangu wewe na ulionao, kwa kuwa waislamu wameafikiana juu yangu na wamenitawaza jambo lao, usifanye kinyume, utakuwa umeasi na yatakujiia kutoka kwangu usiyoyapenda. Wasalaam.’

“Alisema: Usama alimwandikia jibu la barua yake: ‘Kutoka kwa Usama bin Zayd mtendaji wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) katika shambulio la Sham. Ama baad. Imenijia barua kutoka kwako ambayo mwanzo wake unapingana na mwisho wake, umesema mwanzoni kuwa wewe ni Khalifa wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, na umesema mwishoni mwake kuwa waislamu wameafikiana juu yako wewe na wamekutawaza jambo lao na wamekuridhia. Hivyo, jua kuwa mimi na nilio pamoja nao miongoni mwa jamaa wa kiislamu na Answar, hapana wallahi hatujakuridhia na wala hatujakutawaza jambo letu. Na angalia uitoe haki

kwa wenyewe, uwaachie jambo hili wao kwa kuwa wao ndio wenye haki mno ya jambo hili kuliko wewe.

“Umejua kauli ya Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) ilivyokuwa kumhusu Ali siku ya Ghadir muda haujawa mrefu iwe umesahau, angalia nafasi yako wala usiende kinyume utakuwa umemuasi Mwenyezi Mungu na Mtume wake (s.a.w.w) na kumuasi aliyefanywa na Mtume wa Mwenyezi Mungu kuwa khalifa juu yako na juu ya swahiba wako, wala hakuniengua mpaka amekufa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w.) na kwa kweli wewe na swahiba wako mlirejea na mliasi - anamkusudia Umar - na mlibaki Madina bila ya idhini.’

“Abu Bakr alitaka kuuvua ukhalifa kutoka shingoni mwake, Umar alimwambia: ‘Usifanye hivyo, kanzu Mwenyezi Mungu amekuvisha usiivue utakujajuta, lakini mshikilie kwa barua na wajumbe, na mwamrishe fulani na fulani wamwandikiye Usama asiitenganishe jamaa ya kiislamu na aingiye pamoja nao katika walilofanya. Ndipo Abu Bakr alimwandikia na pia wale watu miongoni mwa wanafiki nao walimwandikia:

“Ridhia tuliloafikiana, na ole wako uwaingize waislamu kwenye machafuko kutoka kwako, kwa kuwa wao wana muda mfupi kutoka katika ukafiri.’

“Alisema: Barua zilivyomfika Usama aliondoka pamoja na alionao mpaka aliingia Madina. Alipoona mkusanyiko wa watu kwa Abu Bakr alikwenda kwa Ali bin Abi Talib (a.s.) na akamwambia: ‘Nini hii?’ Ali alimwambia Usama: ‘Hivi ni kama uonavyo.’ Usama alimwambia: ‘Je umemfanyia baia?’ Akasema: ‘Ndio ewe Usama.’ Alisema: ‘Kwa utii au kwa kukirihishwa?’ Akajibu: ‘Hapana bali kwa kukirihishwa.’

“Akasema: Usama aliondoka na aliingia kwa Abu Bakr na alimwambia: ‘Assalamu alayka ewe khalifa wa waislamu.’ Abu Bakr alimjibu na

akasema: ‘Assalamu alayka ewe amiri.’⁵⁰

Wala hatutamwambia zaidi ya alivyosema Mwenyezi Mungu katika kitabu chake kilichozatitiwa kitukufu:

﴿ أَنْظِرْ كَيْفَ يَفْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴾

“Tazama namna wanavyotunga uongo juu ya Mwenyezi Mungu, na linatosha hilo kuwa ni dhambi iliyo wazi.” (*Surat An-Nisai: 50*).

Na kama alivyosema:

﴿ فَبِمَا نَقَضْتُمْ مِيثَقَهُمْ لَعْنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَدْسِيَةً تِخْرِفُونَ الْكَلِمَةَ
عَنْ مَوَاضِعِهِمْ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَآئِنَةٍ مِنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾

“Basi kwa sababu ya kuvunja kwao ahadi yao, tuliwalaani na tukazifanya nyoyo zao kuwa ngumu. Wanayabadilisha maneno toka mahala pake, na wameacha sehemu ya yale waliyokumbushwa. Na huachi kuvumbua khiyana kutokana nao, isipokuwa wachache miongoni mwao, basi wasamehe na waache, hakika Mwenyezi Mungu huwapenda wafanyao wema.” (*Surat al-Maidah: 13*).

3) Kitabu *Tabdidudhilami Watanbihun-Niam Ila Khatar Shia Alal-Muslimiin Wal-Islam* (Kuiondawa giza na kuwazindua waliolala juu ya hatari ya Shia dhidi ya waislam na uislamu), cha Ibnu Jabhan.

Sijapata kuona kitabu chenye uadui dhidi ya Ahlul-Bayt na Shia wao kama hiki. Amepania kuwakebehi na kuwasingizia bila ya utaratibu wa kimjadala au njia ya mazungumzo. Yote yaliyo humo ni kukufurisha na

⁵⁰ *Al-Ihtijaj* cha Tabrasiy. Uk.87.

kuwafanya mafasiki na kukebehi rai za wengine. Na atakaye kisoma kitabu hicho atanikuta msamehevu mno.

Imenithibitikia kuwa hakuna katika kitabu chake hiki zaidi ya kuchochea fitna kati ya Shia na Sunni na kuzisambaratisha safu za waislamu kwa njia nyingi tofauti. Ili wazidishe balaa na udhaifu juu ya udhaifu wao. Ilikuwa bora aelekeze kitabu chake kwa maadui wa kiislam, kijidola cha (Israeli).

Na kwa kuwa hakina hadhi ya kujadiliwa kwa sababu hakutaja dalili ili kiwe na stahiki ya hilo, bali ni mkusanyiko wa uwongo na masingizio dhidi ya Ahlul-Bayt na Shia wao. Kwa hiyo anakataa kila fadhila iliyokuja kwa ajili yao, na azikataa Aya zilizo za wazi na Hadithi zinazojulisha wajibu wa kushikamana na wao.

Hii hapa mifano miongoni mwa njia zake za jinsi ya kuzifanya dhaifu Hadithi zinazotaja kitu kuhusu fadhila za Ahlul-Bayt.

a) Baada ya kuleta jumla ya Hadithi anasema: “Na tutazikanusha na kuwakanusha watu waliomaskhiwa (waliogeuzwa kuwa wanyama) aliojiambatanisha nao.”⁵¹

Hadithi ya kwanza:

مثل أهل بيتي فيكم كمثل باب حطة من دخله كان آمنا

“Mfano wa Ahlul-bayt wangu katika nyinyi ni mfano wa mlango wa msamaha (*Hitwa*) mwenye kuingia atakuwa na amani.”

مثل أهل بيتي فيكم كمثل سفينة نوح من تمسك بها نجا
ومن تخلف عنها غرق

“Mfano wa Ahlul-Bayt wangu kwenu ni kama mfano wa Safina ya Nuhu mwenye kushikamana nayo ataokoka na mwenye kuwa khilafu nayo atazama.”

⁵¹ *Tabdiidu dhwalam* Uk. 90.

Anaidhoofisha Hadithi hii kwa dalili isio na uzito kabisa, hivyo anasema: “Hakika hadithi hii inawajibisha uokovu na amani kwa kushikamana na Ahlul-Bayt, na kuhiliki na kupotea kwa kukhalifiana nao, na hili haliruhusiwi kwa mujibu wa tamko la Qur’ani, kwa sababu Qur’ani katika uokovu haitoi sharti ila imani na matendo mema, na wala haihadharishi suala la kuhiliki ila kwa ukafiri na kutenda maasi. Na ndani ya Kitabu cha Mwenyezi Mungu hamna hata Aya moja inayoitangua kauli yetu hii.”⁵²

Nasema: Lakini kuna uhusiano gani kati ya kauli yako na Hadithi hii! Kwa sababu kuthibitisha kitu hakumaanishi kukanusha kitu kingine. Hiyo ni hoja ya kwanza. Pili: Qur’ani yote inaitangua kauli yako hii. Qur’ani ni hii mbele yako inatuamuru kushikamana na manabii na mitume, na yamhukumu kuwa ni kafiri asiyesikamana nao:

﴿ وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ﴾

﴿ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ﴾

“Na anachokupeni Mtume basi pokeeni, na anachokukatazeni basi jiepusheni, na mcheni Mwenyezi Mungu, kwa hakika Mwenyezi Mungu ni Mkali wa kuadhibu.” (*Surat al-Hashr: 7*).

Kama ambavyo inatuamuru kushikamana na mawalii: “**Enyi mlioamini! mtiini Allah na mtiini Mtume na wenye mamlaka miongoni mwenu.**” (*Surat Nisaa: 59*) Amri katika Aya hii ni wazi kuwa ni amri ya wajibu hivyo basi ni lazima kushikamana nao, na Mwenyezi Mungu pia amewajibisha juu yetu kushikamana na waumini na kufuata njia yao. Mwenyezi Mungu amesema:

⁵² *Tabdiidu dhwalam* Uk. 91.

﴿ وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ

الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۖ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

“Na anayempinga Mtume baada ya kumdhihirikia uongofu, na akafuata njia isiyo ya waumini, tutamwelekeza alikoelekea na tutamwingiza Jahannam. Na ni marejeo mabaya.” (Surat Nisai: 115).

Hivyo kutoshikamana nao kunamaanisha maangamizi, na yasikitisha kuwa al-Jabhanu hakurejea kwenye kitabu cha Mwenyezi Mungu ili aone vipi ilikuwa kuingia kwenye mlango kwa wana wa Israil ni sababu ya kughofiriwa dhambi zao:

﴿ وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ

سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَتَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

“Na ingieni katika mlango kwa unyenyekevu, na semeni: Tusamehe! Tutakusameheni makosa yenu, na tutawazidishia ujira wafanyao wema.” (Surat Al-Baqarah: 58)

Jabhanu sio kuwa hajui hayo isipokuwa tu ni uadui wake mkali dhidi ya Ahlul-Bayt umemfanya afanye hivyo. Na twamzidishia hasira kwa kauli yake (s.w.t.):

﴿ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ﴿٢٣﴾

“Sema kwa haya siombi malipo yoyote kwenu isipokuwa mapenzi katika karaba.” (Surat Shura: 23).

Mwenyezi Mungu amejalia malipo ya risala yake ni kuwapenda Ahlul-Bayt.

Na anaidhaifisha akitegemea kauli yake: “Kwa nini tuwafuate Ahlu-Bayt, je wao wana elimu ambayo Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w)

hakuifikisha kwa waislamu wote, kwa kweli kuitakidi hivyo kwamaanisha kumtuhumu Nabii (s.a.w.w) kuwa ni mwenye upendeleo na mwenye kuificha risala...Na maadamu dini imekamilika ni kipi tunakihitajia kutoka kwa Ahlul-Bayt!”

Angalia dalili hii ya kipuuzi, ikiwa kufikisha hukumu za dini na kuzifafanua kwa baadhi ya watu mbali na wengine ni upendeleo ingekuwa lazima kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), naye ni Mtume wa kila mtu, aifikishe ujumbe yeye mwenyewe binafsi kwa kila mtu mmoja mmoja, au kwa uchache kwa wale walio katika zama zake. Na hili halisemwi na mwenye akili tu ya kawaida sembuse mwanachuoni, kama ambavyo jambo hili liko nje ya nyanja za tablighi.

Ahlul-Bayt wamebainika kwa sifa zinazowafanya wafae kuuongoza umma. Ni wazi kuwa watu upeo wao wa kufahamu unatofautiana na wa kukielewa kwao kitu katika ujumla wake, na pamoja na kutofautiana kwao katika daraja za imani, Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) alifikisha ujumbe kwa wote, lakini Ahlul-Bayt walikuwa mbele kati ya watu katika kuamini na ni wapambanaji hodari katika jihadi na wabora sana katika taq’wa na uchamungu. Kwa ajili hiyo Mwenyezi Mungu amewatoharisha kwa kuwaepusha na uchafu katika kitabu chake. Basi ni kwa nini uwe na hikidi iliyojificha kama hii ewe mwana wa Jabhani?!

Ama kauli yako eti kukamilika kwa dini kunaondoa haja ya waislamu kuwafuata Ahlul-Bayt. Basi ni kwa nini tunawahitajia Swahaba na Salafu wema ili tuwafuate bila hoja?!⁵³

Na kwa dalili kama hizi za kipuuzi ameikanusha Hadithi hii.

Hadithi ya pili:

إني تارك فيكم الثقلين كتاب الله وعترتي.

⁵³Hapa ni kufuata bila hoja, kama ambavyo ndugu zetu Ahlu Sunna huwafuata maswahaba bila hoja ilimradi tu yeye ni Swahaba!

“Hakika mimi ni mwenye kuwaachia kati yenu vizito viwili: Kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi changu.”

Anasema: “Imegeuzwa maana, na usahihi wake ni:

كتاب الله وسنتي

“Kitabu cha Mwenyezi Mungu na Sunna yangu.”

Na kwa mfano hebu tuseme haikubadilishwa. Ni akina nani hawa kizazi walioonyeshwa katika hadithi hii?”⁵⁴

Kwa urahisi kama huu ameipinga Hadithi ya “Kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi changu.” Na tayari utafiti umeshapita kuihusu hadithi hiyo mwanzoni mwa kitabu.

Ni wazi kama walivyokiri wanavyuoni wa misingi ya sheria, kuwa: Kadhia haithibitishi maudhui yake, hivyo Hadithi hapa ipo katika kuthibitisha kadhia kwa ujumla wake, nako ni kuwa kushikamana na Kitabu cha Mwenyezi Mungu na kizazi Ahlul-Bayt ni wajibu. Ama kujua je Kitabu ni nini, na kizazi ni kitu gani, hilo halijulikani kwenye Hadithi hii, yahitajika dalili nyingine nje ya Hadithi hiyo ili iweke wazi makusudio ya kizazi. Kwa hiyo vipi anaitilia mashaka Hadithi kwa kauli yake: “Ahlul-Bayt ni akina nani?!”

Swali hili yalazimu lielekezwe kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w) kwa kuwa yeye anaona ulazima wa kusihi Hadithi hii.

Hadithi ya tatu:

يا علي لا يحبك إلا مؤمن ولا يبغضك إلا منافق

“Ewe Ali hatokupenda ila muumini na wala hatokuchukia ila mnafiki.”

⁵⁴ *Tabdiidu dhwalam* Uk. 40.

Anasema: “Hadithi hii imewekwa haina msingi ulio sahihi, kwa sababu kumpenda asiye Mwenyezi Mungu na Mtume wake hakufai kuwe kipimo cha imani wala kigezo cha itikadi, kwa sababu mapenzi ya watu wema yanafuatia bila shaka kule kumpenda Mwenyezi Mungu na Mtume wake wala hayajitengi.”

Tunasema: Kwanza: Kwa nini amemuengua Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), ikiwa kipimo ni kufuatia basi kumpenda Mtume wake na waja wake wema kunatokana na kumpenda Mwenyezi Mungu.

Pili: Ikiwa kumpenda Mwenyezi Mungu na Mtume wake kunapelekea kuwapenda watu wema, basi pia kuwapenda watu wema kunapelekea kumpenda Mtume wake na kumpenda Mwenyezi Mungu. Na hilo lath-ibitisha usahihi wa Hadithi, kwa sababu Hadithi iko katika kubainisha jinsi ya kumtambua mnafiki, na kuwa ambaye adhihirisha kumwamini Mwenyezi Mungu na Mtume wake hawezi kutangaza kutompenda kwake Mwenyezi Mungu na Mtume wake, vinginevyo angeitwa mnafiki, lakini anaweza kutangaza chuki yake kwa mtu mwingine yoyote, na kwa kuwa Imam Ali (a.s.) ni miongoni mwa watu wema bali ni miongoni mwa vielelezo vya kweli kabisa, hivyo mwenye kumchukia kwa mujibu wa kanuni ya kufuatia anamchukia Mwenyezi Mungu na Mtume wake. Kwa hiyo Hadithi hii inatufanyia kipimo yakinifu cha kuwatambua wanafiki.

Tatu: Ikiwa anwani yako ni kuwa: Kupenda na kuchukia si vipimo vya imani wala si vigezo vya itikadi, basi ni kwa nini mnasema Shia kafiri, kwa sababu ya kuwachukia kwao baadhi ya Swahaba, kulingana na dhana yako!

Na kwa nini wewe unawapenda Swahaba na unawapenda Salafu Swalih pamoja na Bani Umayyah na Bani Abbas na unakuwa jasiri katika kuwahami?! Je hutarajii kwa hilo thawabu?! Ikiwa jibu ni hapana basi maneno yako yote ni upuuzi na ni ya kupoteza wakati.

Hadithi ya nne:

أنا مدينة العلم وعلي بابها

‘Mimi ni Jiji la elimu na Ali ni lango lake.’

Anasema: “Kwa kuwa tamko la Hadithi linaonyesha uhafifu wake, na uhafifu wa aliyelinasibisha kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), kwa sababu ya kutokuwepo uwiano kati ya neno Jiji na neno elimu. Wala hakuna ulingano wowote katika kufahamika kwa maneno mawili hayo wala ulingano wa tamko lao. Lau angesema: ‘Mimi ni bahari ya elimu na Ali ni ukingo wake.’ ingelingana”

Pia anatoa dalili: “Kwa nini Mtume wa Mwenyezi Mungu aiweke elimu ndani ya Jiji na aweke ufunguo wake kwa Ali, na asiliweke wazi bila milango ili watu wote waweze kuingia watakavyo...”

Hicho ndio kiwango cha elimu yake na upeo wa dalili yake, yaani kukataa. Na kwa taarifa tu ajue kuwa Hadithi haikuwa mahususi kuitambulisha elimu ili aseme: Bahari. Ila tu alitaka kubainisha mafungamano kati yake na Ali (a.s.). Kwa hiyo Hadithi inaangalia uhusiano kwa ujumla wake kati ya wawili hawa, kwa hiyo mfano wa Jiji ulikuwa wazi mno kwa kutoweza kuliingia ila kwa njia ya lango.

Ama kuhusu kauli yake: “Na asiliweke wazi bila milango,” itamtosha kauli yake (s.w.t): **“Waulizeni wenye ukumbusho ikiwa nyinyi hamjui.”** (*Surat an-Nahl: 43*).

Hii ndio njia yake ambayo yajulisha kuwa yeye ni mwenye chuki na Ahlul-Bayt, na chuki yake dhidi ya Mtume wa Mwenyezi Mungu na dhuria yake iliyo tohara ni kali mno. Hivyo basi fikra kama hii ya juu juu na dalili za kuchekesha haziwezi wathibitishia sifa njema Ahlul-Bayt. Kinyume chake anasahihisha kila riwaya dhaifu na Hadithi zisizokubalika kimatamshi na

kisanad kwa kuwa hizo zinathibitisha fadhila za mwingine yeyote yule miongoni mwa Salafu.

Enyi wanavyuoni wa Ahlu Sunna! je mnamkubali huyu kuwa ndio mwanachuo miongoni mwa wanachuoni wenu, ana wahami na anawakilisha rai yenu?! Ikiwa ndio, basi As-Salaam kwa Ahlu Sunna. Na endapo itakuwa hapana, basi ni kwa nini hamumpingi na kumsimamisha nafasi yake. Kitabu hiki ambacho kipo mkononi mwangu ni chapa ya tatu, na inawezekana kimepigwa chapa mara nyingi, msimamisheni basi!

Yasikitisha sana kuwa juu yake kimeandikwa: “Kimepigwa chapa kitabu hiki kwa idhini ya uongozi wa idara ya tafiti za kielimu, fatwa, daawa na mwongozo.”

Subhanallah! jina linapingana kabisa na kitabu hiki. Hivi ni tafiti gani za kielimu nazo hazikutafiti nafsi ya kitabu hiki. Vinginevyo idara hii itanasibishiwa alilonasibishiwa mtungaji wake miongoni mwa ujahili na upumbavu wa kiakili na uchache wa ufahamu, kupotosha na kubadilisha ukweli! Kwa kuwa kukiri jambo ni kulisadikisha. Daawa gani hii, na mwongozo gani huu?! Ila ni daawa ya kwenye mfarakano na kutofautiana, na mwongozo wa kwenye mtanguano huu unaoaibisha. Mpaka lini Uwahabi utaishi katika mpingano kama huu?!

Dk. Turabi alipoidhaifisha Hadithi ya nzi kwa dalili za kimantiki na thibitisho za kielimu, walimchomolea panga zao na walitoa fatwa kuwa yeye ni kafiri, lakini nashangaa Jabhani anapozidhoofisha Hadithi nyingi zilizo sahihi na zilizo mutawatiru kwenu, alizozieleza Bukhari na Muslim, haimtikisi aliye kimya...! Je kwenu nzi ana heshima mno kuliko hata Ahlu-Bayt wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w)!? Ni kweli ewe Ali, hakupendi ila muumini wala hakuchukii ila mnafiki.

b) Mifano ya uzushi wake dhidi ya Shia:

i. Amesema katika Uk. 494: “Na zaidi ya hayo ni kuwa adhana yao

inatofautiana na adhana yetu na swala yao inatofautiana na swala yetu, na swaumu yao inatofautiana na swaumu yetu, na wao hawaitambui Zaka wala wanaostahiki.”

- ii. Anasema katika Uk. 495: “Kuwa wao hawatoadhibiwa kwa kutenda dhambi kubwa wala ndogo, na wasiokuwa wao watabakia motoni milele. Halafu kuhalalisha kwao kuacha wazi tupu za wanawake, na kuondoa kwao swala ya Ijumaa na ya Jamaa, na hadi za kisheria, kwa hoja ya kuwa Imam yuko ghaibu. Na kuuita kwao umma wa Muhammad kuwa ni umma uliolaaniwa, na itikadi yao kuwa kuwalaani Swahaba na kuwalaani wake wa Mtukufu Mtume (s.a.w.w) kuwa ni miongoni mwa matendo matukufu mno ya kujikurubisha kwa Mwenyezi Mungu.”
- iii. Na anataja katika Uk. 222: “Huenda asisadiki msomaji mtukufu kuwa kumuo mama kwao ni miongoni mwa wema kwa wazazi wawili, na kwao wao ni miongoni mwa matukufu mno ya kujikurubisha.”
- iv. Na katika Uk: “Shia anakunyooshea mkono wake ili kukupa mkono, ili akushughulishe mbali na mkono mwingine ulionyooka mpaka mfukoni mwako.”
- v. Na katika Uk. 28: “Kila azaliwaye katika siku za Ashura yeye ni Sayyid, na kila ambaye mama yake aliibeba mimba yake siku za Ashura yeye ni Sayyid japo iwe mimba isiyo ya kisheria.”

Hakuishia hapo, ulimi wake umerefuka mpaka kwa Imam Jafar Swadiq (a.s.) mwana wa Mtume wa Mwenyezi Mungu (s.a.w.w), ambaye kundi la waislamu, linaitakidi kuwa yeye ni Imam ma’sum. Na kundi lingine linaitakidi kuwa yeye ni miongoni mwa wanachuoni waliobobea katika elimu, na maimamu wa madhehebu manne wamekiri ubora wake.

Historia haijatangulwa kuwa kuna yeyote aliyemtia dosari, japo awe miongoni mwa maadui zake wakali, mpaka alipokuja mwana wa Jabhani aliyesema kumhusu: “Kwa kweli kauli ya Ja’far: ‘Mwenye kuitaka dunia hakupi nasaha na mwenye kuitaka akhera hafuatani na wewe’ ni kauli ya aliyebobea katika mbinu za vitimbi na ni mdanganyifu mzuri. Lakini ikiwa kauli: ‘Hakika watu hufuata dini ya wafalme wao’ ni sahihi, basi kuwa sahihi kauli ya kuwa wao wanafuata dini ya maimamu wao ni awla, na kwa kuwa ninyi ni nakala inayolingana na asili (Jafar) ambaye mnakiri kuwa ni muasisi mkuu wa itikadi zenu zote.”⁵⁵

Hebu tazama kwa kiwango gani amefikia katika chuki na uadui dhidi ya Ahlul-Bayt wa risala!

vi. Aliyeubuni mwendo huu sio Jabhan, bali ametanguliwa na Ustadhi wake muasisi wa Uwahabi Muhammad bin Abdul-Wahabi. Imekuja katika risala *Fii Radi Alar-Rafidhah* Uk. 34. “Kuhalalisha kwao ndoa ya *muta*, na wanaijaalia kuwa ni bora kuliko ndoa sabini za daima. Na Sheikh wao al-Ghaliy Ali bin al-Aaliy amewaruhusu wamfanyie ndoa ya *muta* watu kumi na mbili mwanamke mmoja katika usiku mmoja, na akipatikana kutokana na watu hawa mtoto watapiga kura kati yao na mwenye kushinda kura, mtoto atakuwa wake.”

vii. Na katika Uk. 44 ameandika: “Na miongoni mwayo ni kuwa mayahudi waligeuzwa ngedere (nyani) na nguruwe. Na imenakiliwa kuwa hilo limewatokea baadhi ya Rafidha – yaani Shia – katika mji wa Madina na miji mingine, bali yasemekana kuwa wao hugeuzwa sura zao na nyuso zao wakati wa kufa. Mwenyezi Mungu ndiye mjuzi mno.”

Hii ndio njia yao kuwajibu Shia, haiko mbali na ngano za ‘Elfu leyla wa leyla,’ na ndoto za Qamar Zaman na Shahru Zad.

55. Uk. 206.

4) Ama kuhusu masingizio ya Ahmad Amiin yaliyo katika kitabu *Dhuhul-Islam*, yenyewe tutayafumbia macho. Hasa baada ya kutufikia uombaji radhi wake kuhusu aliyoyaandika kuwahusun Shia. Na hilo analitaja Imam Sheikh Muhammad Huseiyn Aal Kashiful-Ghita'a katika kitabu chake *Aslus-Shia Wausuluha*, Uk. 72:

“Na miongoni mwa matukio yasiyotazamiwa ni kwamba Ahmad Amin katika mwaka uliopita 1349 H.A. baada ya kitabu chake kuenea na kusimama wengi miongoni mwa wanavyuoni wa Najaf dhidi yake alifanya ziara ya mji wa kielimu Najaf, na alipata hadhi ya kutabaruku na vizingiti vya mji ule, katika msafara wa kimisri uliokuwa na watu karibu 30 katika walimu na wanafunzi, alituzuru na kundi lake. Walikaa kiasi fulani sehemu ya usiku miongoni mwa mikesha ya Ramadhan, kwenye maskani yetu katika mahfali ya watu wengi. Tulimlaumu kwa makosa yale lawama nyepesi. Na tulimsamehe msamaha. Na tulipenda tuende naye kiheshma, na tumwambie amani.

“Udhuru wa mwisho aliokuwa nao ni kutokuwa na habari ya kutosha na uhaba wa vitabu vya rejea. Tulimwambia: Hilo pia sio sawa, kwa kuwa anayetaka kuandika kuhusu maudhui fulani kwanza kabisa yamlazimu akusanye vifaa vya kutosha na afuatilie ufuatiliaji wa kikamilifu, vinginevyo haitokuwa jaizi aingiye na kujihusisha nayo. Vipi imekuwa maktaba za Shia ikiwemo maktaba yetu ina jalada zinazokaribia 5000 nyingi katika hizo ni vitabu vya wanavyuoni wa kisunni vikiwa katika mji kama Najaf ulio fakiri wa kila kitu isipokuwa elimu na wema inshaallah. Hali ikiwa maktaba za Cairo ni zenye adhama na hadhi, iweje ziwe hazina vitabu vya Shia ila kitu kidogo kisichoweza kutajika. Naam, jamaa hawajui chochote kuhusu Shia nao wanaandika kila kitu kuuhusu Ushia!”

**ORODHA YA VITABU VILIVYO CHAPISHWA NA
AL-ITRAH FOUNDATION:**

1. Qur'an Al-Kariim - Tafsir Al-Kashif Juzuu ya kwanza mpaka Thalathini
2. Uharamisho wa Riba
3. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya kwanza
4. Uharamisho wa uwongo Juzuu ya pili
5. Hekaya za Bahlul
6. Muhanga wa Imamu Husein (A.S.)
7. Mikingamo iliyomzunguka Imamu Ali (A.S.)
8. Hijab vazi Bora
9. Ukweli wa Shia Ithnaashari
10. Madhambi Makuu
11. Mbingu imenikirimu
12. Abdallah Ibn Saba
13. Khadijatul Kubra
14. Utumwa
15. Umakini katika Swala
16. Misingi ya Maarifa
17. Kanuni za Ndoa na maadili ya Familia
18. Bilal wa Afrika
19. Abudharr
20. Usahihi wa Historia ya Uislamu na Waislamu
21. Salman Farsi
22. Ammar Yasir
23. Qur'an na Hadithi
24. Elimu ya Nafsi
25. Yajue Madhehebu ya Shia
26. Ukusanyaji na Uhifadhi wa Qur'an Tukufu
27. Al-Wahda

28. Ponyo kutoka katika Qur'an.
29. Uislamu mfumo kamili wa maisha ya kijamii
30. Mashukio ya Akhera
31. Al Amali
32. Dua Indal Ahlul Bayt
33. Udhuu kwa mujibu wa Kitabu na Sunna.
34. Haki za wanawake katika Uislamu
35. Mwenyeezi Mungu na sifa zake
36. Amateka Na Aba'Khalifa
37. Nafasi za Ahlul Bayt (a.s)
38. Adhana.
39. Upendo katika Ukristo na Uislamu
40. Nyuma yaho naje kuyoboka
41. Amavu n'amavuko by'ubushiya
42. Kupaka juu ya khofu
43. Kukusanya swala mbili
44. Bismillah ni sehemu ya Qur'ani na husomwa kwa Jahara
45. Kuwaongoza vijana wa kizazi kipya
46. Kusujudu juu ya udongo
47. Kusheherekea Maulidi Ya Mtume (s)
48. Tarawehe
49. Malumbano baina ya Sunni na Shia
50. Kupunguza Swala safarini
51. Kufungua safarini
52. Umaasumu wa Manabii
53. Qur'an inatoa changamoto
54. as-Salaatu Khayrun Mina -'n Nawm
55. Uadilifu wa Masahaba
56. Dua e Kumayl
57. Sauti Ya Uadilifu wa Binadamu
58. Umaasumu wa Mitume - Faida Zake Na Lengo Lake
59. Umaasumu wa Mitume - Majibu Ya Aya Zenye Utata
60. Umaasumu wa Mitume - Umaasumu wa Mitume Muhammad (s)

61. Nahju'l-Balaghah - Juzuu ya Kwanza
62. Nahju'l-Balaghah - Juzuu ya Pili
63. Kuzuru Makaburi
64. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Kwanza
65. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Pili
66. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Tatu
67. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Nne
68. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Tano
69. Maswali Na Mishkili Eلفu - Sehemu ya Sita
70. Tujifunze Misingi Ya Dini
71. Sala ni Nguzo ya Dini
72. Mikesha Ya Peshawar
73. Malezi Ya Mtoto Katika Uislamu
74. Ubora wa Imam 'Ali Juu ya Maswahaba Na Ushia ndio njia iliy onyooka
75. Shia asema haya, Sunni asema haya, Wewe wasemaje?
76. Liqaa-u-Ilaah
77. Muhammad (s) Mtume wa Allah
78. Amani na Jihadi Katika Uislamu
79. Uislamu Ulienea Vipi?
80. Uadilifu, Amani na Mtume Muhammad (s)
81. Mitala na Ndoa za Mtume Muhammad (s)
82. Urejeo (al-Raja'a)
83. Mazingira
84. Utokezo (al - Badau)
85. Sadaka yenye kuendelea
86. Msahafu wa Imam Ali
87. Uislamu na dhana
88. Mtoto mwema
89. Adabu za Sokoni
90. Johari za hekima kwa vijana
91. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Kwanza
92. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Pili

93. Maalimul Madrasatain Sehemu ya Tatu
94. Tawasali
95. Imam Mahdi katika Usunni na Ushia
96. Maana ya laana na kutukana katika Qur'ani Tukufu
97. Hukumu ya kujenga juu ya makaburi
98. Swala ya maiti na kumlilia maiti
99. Shiya na Hadithi (kinyarwanda)
100. Mariamu, Yesu na Ukristo kwa mtazamo wa Kiislamu
101. Hadithi ya Thaqaalain
102. Fatima al-Zahra
103. Tabaruku
104. Sunan an-Nabii
105. Historia na sera ya viongozi wema (Sehemu ya Kwanza)
106. Idil Ghadiri
107. Mahdi katika sunna
108. Kusalia Nabii (s.a.w.w)
109. Ujumbe -Sehemu ya Kwanza
110. Ujumbe - Sehemu ya Pili
111. Ujumbe - Sehemu ya Nne
112. Ngano ya kwamba Qur'ani imebadilishwa
113. Shiya N'abasa haba
114. Iduwa ya Kumayili
115. Maarifa ya Kiislamu.
116. Vikao vya Furaha
117. Ukweli uliopotea sehemu ya Kwanza
118. Ukweli uliopotea sehemu ya Pili
119. Ukweli uliopotea sehemu ya Nne

120. Ukweli uliopotea sehemu ya Tano
121. Johari zenye hekima kwa vijana
122. Safari ya kuifuata Nuru
123. Historia na sera ya vijana wema
124. Myahudi wa Kimataifa
125. Kuanzia ndoa hadi kuwa Wazazi
126. Visa vya kweli sehemu ya kwanza
127. Visa vya kweli sehemu ya Pili
128. Muhadhara wa Maulamaa
129. Mwanadamu na mustakabali wake
130. Imam Ali binamu ya Mtume Sehemu ya Kwanza
131. Imam Ali binamu ya Mtume Sehemu ya Pili
132. Khairul Bariyyah
133. Uislamu na mafunzo ya kimalezi
134. Vijana ni Hazina ya Uislamu.
135. Yafaa ya kijamii
136. Kusoma sura zenye Sijda ya wajibu
137. Taqiyya
138. Mas-ala ya Kifiqhi
139. Uislamu na Mazingatio Sehemu ya Kwanza
140. Uislamu na Mazingatio Sehemu ya Pili
141. Azadari
142. Wanawake katika Uislamu na mtazamo mpya

BACK COVER

UKWELI ULIOPOTEA

Kitabu hiki ni utafiti uliofanywa na mwanachuoni wa Sudan, Sheikh M'utasim Sayyid Ahmad. Mwanachuoni huyo alikuwa ni wa madhehebu ya Sunni, aliamua kufanya utafiti juu ya madhehebu hizi mbili, yaani Sunni na Shia na utafiti wake huu ukazaa kitabu hiki ambacho amekiita, *Ukweli ukiopotea*.

Pia katika jitihada yake hii, amejaribu kuelezea kwa urahisi kabisa njia za kupunguza (kama si kuondoa kabisa) misugvano iliyopo baina ya Waislamu na baina ya madhehebu.

Nia kubwa ya mwandishi huyu ni kutafuta na kuugundua ukweli. Hata hivyo kusema ukweli na kuutafuta wakati mwingine huchukuliwa kama jinai isiyosameheka. Lakini msema kweli ni mpenzi wa Mwenyezi Mungu; na mafunzo ya Uislamu yamejaa msisitizo wa kusema kweli hata kama ni mchungu, na hata kama unamhusu mpenzi wako au juu yako wewe mwenyewe. Ukweli siku zote huelea juu - kamwe hauzami.

Kimetolewa na kuchapishwa na:

Alitrah Foundation

S.L.P. 19701 Dar es Salaam, Tanzania

Simu: +255 22 2110640

Simu/Nukushi: +255 22 2127555

Barua Pepe: alitrah@raha.com

Tovuti: www.alitrah.org

Katika mtandao: www.alitrah.info